Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-йил чиқиши

№160 (13.116).

1965 июль 11 якшанба

Баҳоси 2 тийин.

КЎСАКЛАР КЎПАЙМОҚДА

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг ўртоқ Ғани Каримов бошлиқ бригадасида ҳосил тўплаш ойлиги муваффақиятли ўтказилмоқда. Ғўза қатор ораларини культивация қилиш, суғориш, озиқлантириш бир-бирига боғлаб олиб борилаётганлиги туфайли, барвақт гуллаган ғўзалар кўсаклай бошлади.

Пахтакорлар яқин кунлар ичида чеканкани бошлаб юбориш учун тайёргарлик кўришяпти.

Е. ҚОСИМБЕКОВ.

МАТБУОТИМИЗНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Халқ қалбининг куйчиси, партиянинг энг ўткир, энг кучли ғоявий қуроли ва ҳамроҳи, илғор идеяларнинг жарчиси ва пропагандисти совет матбуоти миллионлар ҳаётига чуқур сингиб кетди. Унинг серзавқ, сермазмун сатрларида, ҳаёт нафасила тепиб турган қалб лавҳаларида, ҳаққоний ва принципиал ибораларида партиянинг, халқнинг мақсад ва истаклари чуқур ифода этилмоқда. У яратаётган образ ва тасаввурларда, воқеа ва фактларда миллионларнинг яратувчилик меҳнати, жасорати, севинч ва қувончлари, ютуқ ва нуқсонлари рўй-рост очиб берилмоқда. Шу сабабдан ҳам халқ ўз матбуотини кўзимиз нури, зеҳн ва меҳримиз ҳарорати деб билади.

Матбуотнинг оммавийлиги, чинакам халқчиллиги унинг ривожланишида яққол кўриниб турибди. Партия ва ҳукумат газета ва журналлар, радио ва телевидение ҳамда китоб нашр этишни ривожлантириш тўғрисида шундай катта ғамхўрлик кўрсатяптиларки, бу ғамхўрликни матбуотимизнинг кўп сонли армияси кундалик ишларида, ижодий фаолиятларида чуқур ҳис қилмоқдалар. Шу йилнинг июль ойи бошларидан республикамизда 8 шаҳар, 13 район ва бир область газетаси янгидан нашр этила бошланди. Шундай қилиб, ҳозирги пайтда республикамизда 66 район ва районлараро газеталар чиқиб турибди, йил охирига бориб республикамиздаги ҳамма қишлоқ районларида матбуот нашрларининг янги қалдирғочлари қанот ёза бошлайди.

Меҳнаткаш халқнинг маънавий ва маданий бойликларини кўпайтиришга қаратилган бу тадбирлар ғоят катта аҳамиятга эгадир. Ҳозир ҳеч истесносиз айта оламизки, газета ва журнал нашрларидан бирортасини ўқимаётган, радио тўлқинлари даракларини эшитмаётган, зангори экранларни томоша қилмаётган, китоб олмаётган бирорта киши йўқ. Совет кишиси ўз маънавий ҳаётини, сермазмун турмушини, маданий мероси ва бойлигини уларсиз тасаввур этолмайди.

Газетачилик иши ниҳоятда масъулиятли, машаққатли, лекин энг фахрли ва завқли ишдир. Бу иш зўр ғайрат, чуқур билим, кучли эҳтирос, катта тажриба, сезгирлик ва чаққонлик, ташкилотчилик ва юксак интизомлилик талаб этади. Ҳар бир матбуот нашри бутун ижодий йўналишда янги масалаларни дадил кўтариб чиқиши, ҳаётда вужудга келган, илғор нарсаларни журналистиканинг хилма-хил жанрларида кўрсатиб бериши, саноат ва қишлоқ хўжалигида тўпланаётган бой тажрибаларни кенг пропаганда қилиши, умумий ишимизга халақит бераётган камчилик ва нуқсонларни очиб ташлаши, танқид ўтини ёқиши керак.

Ўз олдиларида турган вазифаларни яхши тушунган редакция коллективлари матбуотда ёритилаётган материалларнинг тематикасини бойитмоқдалар, бу материалларнинг мумкин қадар оммага, ўқувчига тез бориб етиши учун янги-янги формаларни, усулларни изламоқдалар. «Сырдарьинская правда», «Тошкент ҳақиқати» область газеталари, бир қанча шаҳар ва район газета нашрлари худди шундай йўл тутмоқдалар. Уларнинг саҳифаларида саноат ва қишлоқ хўжалигига доир перспектив масалалар кўтариб чиқилмоқда, партия ҳаёти чуқурроқ ёритилмоқда, ахлоқ — одоб темасидаги, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳақидаги, илғор тажрибаларни пропаганда қилиш тўғрисидаги материалларга кўпроқ ўрин берилмоқда. Бу газеталарнинг ишидаги ижобий йўналишлардан энг муҳими оддий кишиларнинг, ишчилар, колхозчилар, коммунистлар, интеллигенция вакилларининг ўз ишлари, ўз коллективларининг фаолиятлари ҳақидаги материалларга кенг ўрин берилаётганлигидир.

Газета кечаги, бугунги ҳаёт нафаси билангина яшай олмайди, воқеалардан, турмуш илгари сураётган масалалардан салгина бўлса ҳам кейинда қолиш ёки кечикиш унинг иш моҳиятига сира тўғри келмайди. Газета, радио ва телевидение жамиятда, замондошларимиз меҳнатида, кураш ва интилишларида юз бераётган янгиликларни, ҳамма яхши нарсаларни тез пайқай олиши, ҳис эта билиши керак. Изчиллик, оперативчилик, ҳозиржавоблик — матбуотимиз учун энг характерли белгилардир. Лекин бизда шундай газета, журналлар ҳам борки, улар воқеаларнинг ўткинчи шоҳиди бўлиб қоладилар, ҳаммага аён масалаларни қайд этиш билан чекланадилар, ижодда бадиий маҳорат кўрсатмайдилар.

Фикр равшанлиги, ифодаларнинг ихчам, аниқ бўлиши, материалларнинг тўғри танланиши ва саҳифаларда чиройли жойлаштирилиши, сарлавҳа ҳамда рубрикаларнинг жозибали, жанговар характерда бўлиши — газетанинг яхши, ўқимишли чиқиши учун асосий шартлардир. Қуруқ, саёз, такрор жумлалар, узундан узоқ зерикарли мақолалар, тематикаси, формаси, мазмуни бир хил шаблон материалларга газета саҳифаларида ўрин берилмаслиги керак. Афсуски, айрим газеталар, жумладан, Сурхондарё областининг Шўрчи районида чиқадиган «Коммунизм ғалабаси», Қашқадарё области Шаҳрисабз районида нашр этилаётган «Коммунизм байроғи» газеталари хўжалик, маданий қурилиш, партия ҳаёти, совет қурилиши масалаларини юзаки ёритмоқдалар. Бу газеталарнинг саҳифаларида кишиларнинг юксак дидига монанд, бадиий маҳорат билан ёзилган ўқимишли материаллар кам ёритилмоқда. Илғор тажрибаларни, пахтачиликни, чорвачилик ва боғдорчиликни ривожлантириш йўлида, КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширишда фидокорлик кўрсатаётган, саноат корхоналарида ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажараётган ва экономикани тез одим ташлаши учун янги-янги ташаббуслар билан майдонга чиқаётган баҳодирларнинг қайноқ ҳаёти ва ижодий фаолиятларини мадҳ этувчи материаллар умуман кам босилмоқда. Ҳар икки газета ҳам бу муҳим масалалар тўғрисида аҳён-аҳёнда кўпинча матбуот ходимлари томонидан ёзилган мақола ва хабарларга ўрин бериш билангина чекланмоқдалар.

Газета ва журналларда, телевидение ва радио эшиттиришларда ёритиладиган материалларда янги ва жонли фикрлар, серзавқ, сермазмун ифодалар, кишиларда истеъдод алангасини ёқувчи, ҳаяжонга солувчи ўткир иборалар, ҳаётдан, турмушдан олинган конкрет фактлар, мисоллар бўлиши керак. Газеталаримиз баландпарвоз, сунъий ва ясама, шунчаки сенсация туғдирувчи материалларга, кишиларнинг шахсига тегадиган ноўрин тафсилотларга мутлақо ўрин бермасликлари зарур.

Кейинги йилларгача республика матбуотида, радио ва телевидениесида айрим пешқадам, ҳаммага танилган якка-ёлғиз кишиларнигина мадҳ этиш одат тусига кирган эди. Кўпгина нашрларимиз бу нуқсондан холи бўлдилар. Афсуски, айрим область, район газеталари ҳозирда ҳам ана шундай тор доирадаги чекланишдан чиқа олганлари йўқ. Шуни доим эсда тутиш керакки, совет кишиларининг меҳнати оммавий қаҳрамонликлар яратган ва яратаётган, ҳар бир саноат корхонаси, қурилиш-транспорт коллективи, колхоз ва совхоз бағрида кўплаб баҳодирлар, энг яхши новаторлар, ажойиб ташкилотчи кадрлар камол топган ва топаётган бир пайтда ҳали ўз шаҳри, райони ва қишлоғи доирасидан қанот ёза олмаётган янги қаҳрамонларни четлаб ўтиш кечирилмас бир ҳолдир! Матбуотимиз меҳнатда жасорат кўрсатаётган, янгилик яратаётган, ихтиро ва кашфиётлар қилаётган ишчилар, колхозчилар, интеллигентлар, коммунист ва комсомолларни кўпроқ кўрсатишлари, уларнинг ўз ишлари ҳақида ёзган мақолаларига кенг минбар беришлари лозим. Бу тўғрида очерклар, лавҳалар, ҳикоялар яратиш, турли бўёқларда, хилма-хил темаларда мақолалар ёзиш — матбуот ходимлари, ишчи ва колхозчи мухбирларимизнинг муқаддас ишидир.

Миллионларнинг юксак ишончига, ҳурмат-эътиборига, муҳаббатига сазовор бўлган бизнинг матбуотимиз ўз ишини янада яхшилайди, ҳаёт тақозо этаётган масалаларни, Коммунистик партия ишлаб чиққан тадбирларни амалга оширишда партиямизнинг яқин ёрдамчиси сифатида янада кучлироқ бонг уравераді.

Пахта далаларида

Янгиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг ўртоқ Р. Юсупов бошлиқ бригадасида барча майдонлардаги ғўзалар учинчи комплекс парваришдан чиқарилаётир. Бунда бригада механизатори ўртоқ Р. Мадраҳимовнинг хизмати катта. Моҳир механизатор 78 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшаётир.

Р. Ҳайитбоев.

Янгиқўрғон районидаги «Октябрь» колхозининг ўртоқ Б. Расулов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилганлар. Эзгу истак йўлида қилинаётган меҳнат яхши самара бераётир. Ҳозир ҳар туп ғўзада 4-5 тадан тўқ кўсак санаш мумкин.

К. Раҳимов.

Ҳар гектар ердан 38 центнердан пахта ҳосили етиштириш иштиёқида меҳнат қилаётган Наманган районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари шу кунларда дала ишларини янада қизитиб юбордилар. Ҳозир барча майдонлардаги экин учинчи комплекс парваришдан чиқарилди.

Н. Жакбаров.

КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

СЎЗ — ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРГА!

Мана, июль ойи ҳам ярмилаб қолди. Чин деҳқонман деган ҳар бир одам июль ойининг қадр-қимматини билади. Ерга чигит доналарини тикиб, ундан ниҳол ундирдик. Ниҳолларимиз кун сайин, соат сайин бўй чўзиб кўзларни қувонтирди. Бугун пахтазорни ораласангиз ғўза тупларида оқ, пушти гулларни, илк кўсакларни кўрасиз.

Деҳқонга бу гуллар капалакдай омонат нарса. Агар у энди марра меники, ҳосил чўнтагимда деб бепарволик қилса, ғўза тупларидаги бу гуллар капалак янглиғ «учиб» кетади. Агар саратоннинг, асаднинг қадрини билсак, пешана терини ниҳоллар остига тўкаверсак «капалак» гулларимиз ғўза шохларида қолади ва дурдоналар ҳосил қилади.

Муддаога ўтай: июль ойида қилмоқчи бўлган ишларимиз, яхши ўй-тилакларимиз билан ўртоқлашмоқчиман. Биз яқинда активлар билан маслаҳатлашиб олдик. Июль ойида ишлаб қолган ишлаб қолади, ишламаган бармоғини тишлаб қолади. Бу ҳикматни ёдда тутиб, ғўза қатор ораларини узунасига 1,8 марта, кўндалангига 1,5 марта ишлаш зарур деб топдик. Ғўзаларимизни шу ойда 1,7 марта суғормоқчимиз. 15 июлгача ўғитлашни давом эттирсак ғўзаларимиз уч мартадан озиқланади.

Кошки эди ҳамма айтганларинг, ҳамма ўйлаганларинг жўнгина амалга ошаверса! Бу ниятларни рўёбга чиқаришда бригада бошлиқларининг, механизаторларнинг илғор тажрибасини ёйиш керак. Бунинг устига баъзи объектив-субъектив сабаблар бўлиши мумкинлигини назардан қолдириб бўлмайди. Шунга қарамай 1360 гектар майдондан пландаги 28 центнер ўрнига 30 центнердан пахта ҳосили етиштирамиз деб турибмиз.

Гарчи фарғоналик мусобақадошларимиз далаларимизни айланиб, деҳқончилигимиздан бир қадар мамнун бўлишган бўлсалар-да, кўнглимизни хижил қилган нуқсонлар йўқ эмас. Рост гап, 200 гектар майдондаги ғўзалардан кўнглимиз тўлмаяпти. Агар июль ойида шу ғўзалар икки марта комплекс парвариш қилинмаса, ниятимиз ниятлигича қолиши мумкин.

Бир неча йилдан бери ғўзаларимизга ўргимчаккана, кўсак қурти зарар етказиб келади. Ҳар йили ҳашаротга қарши самолётлар воситасида курашардик. Бу йил тракторларга осилган «ОДН» аппаратларидан ҳам фойдаланмоқдамиз. Бунинг қулай ва фойдали томонлари бор. Аввало ишнинг сифати яхши бўлади. Иккинчидан, кеча-кундуз ишлатилади. Биз 6 та «ОДН» аппаратини узлуксиз ишлатмоқдамиз. Натижаси ҳам ёмон бўлмаяпти, ҳашаротлар қириб ташланмоқда.

Ҳосилнинг тақдири учун механизатор қанча жавобгар бўлса, сувчи ҳам шунча масъулдир. Буни ҳисобга олиб колхоз правлениеси суғориш нормасини июль ойи учун ўзгартирди. Кундузи бир гектар майдондаги ғўзани суғорган сувчига 2 сўм 30 тийин, тунда ярим гектар ғўзани суғорса 2 сўм 60 тийиндан ҳақ тўлаяпмиз. Кунлик нормасини ошириб бажарган сувчига 40 процент қўшимча иш ҳақи берадиган бўлдик. Бундан ташқари механизаторга ҳамда сувчига иш ҳақининг одатдаги 70 процентини эмас, 100 процент миқдорида беришга қарор қилдик.

Бу ўринда республикамиздаги колхоз ва совхоз раҳбарларидан бир маслаҳат сўрамоқчи эдик. Сизлар сувчига ҳақ тўлашда унинг кечаси ва кундузи суғорган экин майдони миқдорини қандай аниқламоқдасизлар? Биз бу соҳада қийналяпмиз. Одатда сувчи эгатларга сувни кундуз кунлари тарайди. Сув кеча ва кундуз оқади. Сувчи кечалари сувнинг қай ҳолатда оқаётганини тинмай назорат қилиб юради. Қуйингчи, бир картага қуйилган сув бир-икки сутка оқади. Шундай экан, сувчининг кундузги ва тундаги ишини қандай аниқлаш мумкин. Биз ҳозирча бу мушкул масалани ўртача кўрсаткич билан баҳолаяпмиз. Эҳтимол сизларда аниқроқ, тўғрироқ ҳисоб-китоб мавжуддир.

Биз механизатор билан сувчининг масъулиятини ошириш билан уларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Нега десангиз, сувчи ғўзаларни маромида суғорсагина культивациянинг сифати яхши бўлади. Мабодо, қатор ораларининг бир жойи сувга қонса-ю, бошқа жойлари қонмаса, у ҳолда культивация ҳам хилма-хил бўлиб қолади. Худди шунингдек, механизатор қатор ораларини бир хил чуқурликда, бир хил кенгликда юмшатмаса сувчи ҳам қийналади. Натижада ғўза айнийди. Шунинг учун сувчининг ишини механизатор, механизаторнинг ишини эса сувчи назорат қилиб туради. Бу тартиб айниқса Султонбой Усмонов, Нуъмонжон Ҳамроқулов бошлиқ бригадаларда яхши натижа беряпти.

Хўжалигимизда ғўзалар айниқса июль ойида «шарбат»сиз суғорилмайди. Ҳозиргача дала бошидаги ўраларга маҳаллалардан ахлат ва гўнг чиқаришни тўхтатганимиз йўқ. 1, 2, 3, 8-бригадаларнинг аъзолари «шарбат» оқизиш йўли билан пахта ҳосилдорлигини 2 ёки 3 центнер ошириш мумкинлигини яхши билишади. Бу билан биз тупроқда намни узоқ сақлашга эришмоқдамиз.

Бугина эмас, ҳар бир культиваторга юмшатгич ўрнатганмиз. Шундай культивация қилинган майдонлар суғорилганда сув чуқурроқ сингади. Сув танқислиги ғоят сезилаётган ҳозирги шароитда бу нарса катта аҳамият касб этади.

Ниятимиз, орзу-умидларимиз катта. Колхозчиларимиз яхши ният билан зиммага олган мажбуриятни рўёбга чиқариш учун июль ойида ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ тер тўкиш зарурлигини, шоналарни, гулларни салмоқдор кўсакларга, лўппи чаноқларга айлантириш осон эмаслигини ҳис қилиб турибдилар. Ҳосил тақдири ҳал бўладиган даврни самарали меҳнат билан якунлашяпти.

Қ. СУЛТОНОВ,
Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси.

МАШЪАЛЛИК НОМИНИ ҚАДРЛАНГ

Хоразм ва Қорақалпоғистон. Жўшқин Аму қирғоқларига ўрнашган бу икки диёрни бир онанинг эгиз фарзандига ёки лочиннинг қўш қанотига ўхшатса бўлади. Бизнинг автоном республикамиз халқи билан Хоразм области меҳнаткашлари азалдан ажралмас дўст, яқин биродар. Бир-биримизнинг қувонч ва ташвишимизга ҳамиша шерикмиз, бир-биримизга кўмакдошмиз. Ўртадаги традицион мусобақанинг мақсади ҳам ўзаро ёрдам билан биргаликда умумий юксалишга эришишдан иборатдир.

Биз мусобақадошларимизнинг ибратли ишлари, илғор тажрибаларини кўриб хурсанд бўлмоқдамиз. Ғўза парваришидаги нуқсонларини ҳам очиб ташлаб, уни тузатиш йўлларини кўрсатяпмиз.

Дастлаб Урганч район колхозларида ғўзанинг аҳволи билан танишиб чиқдик. «Пахтакор» колхозида СССР Олий Совети депутати Ойша Жуманиёзова бошлиқ бригаданинг иши бизда яхши таассурот қолдирди. Бригада далаларида ғўза ёппасига гуллаб, ҳосил тугяпти. Ўсимликка озуқа ва сув ўз вақтида берилиб, культивация юқори сифатли ўтказилаётир. Лекин шу колхознинг Қ. Қутлимуродов, Р. Ўразметов бошлиқ бригадаларида бир неча гектар ердаги ғўза чанқатиб қўйилган.

Чапаев номли колхоз ҳам ғўза парваришида кейинда қолмоқда. Ўт босган ва чанқоқ ғўзаларни кўриб ранжидик. Айниқса Ў. Бобожонов, Р. Сотимов бошлиқ бригадаларда шошилинч тадбирлар кўрилмаса бўлмайди. Ғўзалар ўт орасида қолган, ҳар хил ҳашаротлар тарқала бошлаган, суғориш агротехникаси бузилаётир.

Янгиариқ — Хоразмнинг машъал райони. Киров номли, Охунбобоев номли, «1 Май» колхозларида ғўзалар нормал ривожланиб гуллар ва тугунчалар кўпаяётган бўлса ҳам, ғўза парваришида талай нуқсонлар учрайди. Карл Маркс номли колхознинг Х. Қурбонниёзов бошлиқ бригадасида дала ишлари суръати ҳам, сифати ҳам паст, культивация саёз ўтказилмоқда, 10 гектар ердаги ғўзани бегона ўт босган. Р. Қиличев бошлиқ бригадада суғоришдан кейин далага бир ойгача культиватор кирмагани сабабли анча майдонда тупроқ қотиб қолган. «1 Май» колхозида уст-устига суғориш оқибатида ғўза ғовлаб кетган, ҳосил элементлари кам. Ҳазорасп районидаги «Победа» колхозида эса культивация сифати паст.

Шовот районидаги Чкалов номли, «Ленинизм» колхозларида суғориш билан культивация ўртасидаги узилиш 20-25 кунни ташкил этади. Натижада тупроқ қотиб қолиб, культивация пайтида ўсимликка шикаст етмоқда.

Ғўза парваришидаги нуқсонларни тугатиш, суғориш ва культивация сифатига жиддий эътибор бериш, пахтакорларга маданий-маиший хизматни яхшилаш юзасидан мусобақадошларимизга таклиф ва мулоҳазаларимизни айтдик. Ўйлаймизки, хоразмлик машъал мусобақадошларимиз ўзаро текшириш жараёнида очилган камчиликларни тезроқ бартараф этадилар.

У. ЗАРИМОВ,
Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг бош агрономи.
А. МИРЕЕВ,
«Советская Каракалпакия» газетасининг ходими.

ЯНГИ ИСТИҚБОЛ САРИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон область партия комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари асосида Автоном республика қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш масаласи муҳокама қилинди.

Докладчи ва музокарада чиқиб гапирган ўртоқлар КПСС Марказий Комитети март Пленуми қишлоқ хўжалигини кескин ривожлантиришнинг порлоқ истиқболларини белгилаб берганлиги, шу билан бирга, фан ва техника, илғор тажрибаларга суянган ҳолда пахтачиликда, чорвачиликда, ғаллачиликда юксак кўрсаткичларга эришиш йўллари ҳақида гапирдилар.

Пленумда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ТИНЧЛИК КОНГРЕССИ ОЧИЛДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 10 июль. (ТАСС). Тинчлик, миллий мустақиллик ва ялпи қуролсизланишга бағишланган жаҳон конгресси бу ерда ўз ишини бошлади. Бугун конгресс делегатлари мустақиллик, бирлик ва тинчлик учун Вьетнам халқи олиб бораётган адолатли курашни бутун дунё халқлари қўллаб-қувватлаши тўғрисидаги масалани муҳокама қила бошлайдилар.

Мусобақа пешқадамлари

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхондарё областидаги саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш қуввати йил сайин ошиб бормоқда. Бу ерда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ярим йиллик плани муддатидан бир ҳафта олдин бажарилган эди. Июнь ойи охиригача пландан ошиқча 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Областдаги 14 корхона, шу жумладан Шарғун кўмир кони, Денов сут заводи, «Сурхонэлектросеть» корхоналари, қурилиш материаллари комбинати, «Узсельхозтехника»нинг ремонт устахоналари июнь ойининг биринчи ярмидаёқ ярим йиллик планни ошириб адо этдилар.

Деновдаги ёғ-экстракт заводи коллективи ажойиб натижаларни қўлга киритди. Корхонада маҳсулот таннархи арзонлашуви, сифати яхшиланганлиги билан бир қаторда, ишлаб чиқариш планлари ҳам анча ошириб адо этиляпти. Завод ишчилари ярим йиллик планга қўшимча равишда 150 тонна ёғ ишлаб чиқардилар.

Шунингдек, областдаги кўпчилик пахта тозалаш заводлари ҳам 6 ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан олдин бажардилар. Шеробод, Шўрчи ва Хайробод пахта тозалаш заводларининг коллективлари июль ойининг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

ДЕФОЛИАНТЛАР ЦЕХИ ТАЙЁР

НАВОИЙ, 10 июль. (ЎзТАГ). Навоий химия комбинатида янги корхона қуриб битказилди. 10 июль куни бинокорлар билан монтажчилар эркин цианамид цехининг биринчи навбатини химикларга топширдилар. Мамлакатда биринчи марта бу химикат ғўза баргини тўкиш учун етарли даражада концентратлаштирилган ҳолда ишлаб чиқарилди.

Янги дефолиантнинг дастлабки туркуми бу йилги йиғим-терим бошлангунга қадар далаларга етказиб берилади. Цехнинг қувватидан фойдаланиб Навоийда ишлаб чиқарилган дефолиант билан юз мингларча гектар пахтазорни дорилаш мумкин.

БУГУН — БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

Тошкент областидаги «Қолган — Чирчиқ» балиқчилик экспериментал намуна хўжалигининг балиқчилари Галия Султонованинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Ўртоқ Г. Султонова балиқ овлашда шахсий намуна кўрсатиб, ана шундай ҳурматга сазовор бўляпти. Сиз уни юқоридаги суратда кўриб турибсиз. Пастдаги суратда ўша хўжаликда балиқ овлаш пайти тасвирланган.

В. Сироткин фотолари.

ҚАҲРАМОН ШАҲАР ИШЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

ЛЕНИНГРАД, 9 июль. (ТАСС). Қаҳрамон шаҳарга олий мукофот — «Олтин юлдуз» медали топширилажаги муносабати билан Ленинградга келган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев бугун Ленинграддаги илмий тадқиқот институтларидан бирининг олимлари билан учрашди.

Шундан сўнг Л. И. Брежнев шаҳарнинг энг кекса корхоналаридан бири — Ленин орденли Адмиралтеец заводига борди. У билан бирга заводга КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский, СССР Ҳарбий Денгиз флотининг бош қўмондони, флот адмирали С. Г. Горшков, СССР кемасозлик саноати министри Б. Е. Бутома, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари В. С. Толстиков, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг биринчи секретари Г. И. Попов ва бошқа расмий кишилар ҳам келишди.

Кемасозлик корхонасининг коллективи, жумладан жаҳонда биринчи «Ленин» атомоходи ўзининг стапелларидан сувга туширилганлиги билан фахрланади.

Завод директори В. Н. Дубровский, бош инженер Н. И. Пирогов, цехларнинг бошлиқлари келган меҳмонларни корхона билан, ишлаб чиқариш технологияси ва флот қурилишидаги энг янги ютуқлар билан таништиришди.

Л. И. Брежнев ва унинг ҳамроҳлари цехларда бўлишди, қурилаётган кемаларни кўришди, адмиралтеецлар билан суҳбатлашишди, ишчи ва хизматчиларнинг турмуши ва истироҳати билан қизиқишди. Корхона ходимлари меҳмонларни чин юракдан табриклашди.

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, БАЛИҚЧИЛАР!

ОРОЛ МАВЖЛАРИ

1. УЙҚУ

Машина еллар билан баҳслашгандек олға интилади. Салқин денгиз шамоли деразалардан кириб, юзларни силайди, сочларни тортқилайди. Йўлнинг икки томонида ҳипча бўйли қамишлар кулиб, шовуллайди.

Олдинги қаторда бир йигит билан жувон ёнма-ён ўтирибди. Ўрталарида икки ёшлардаги бола. Боланинг кўзи юмилиб, машина силкинганда онасининг биқинига ёнбошлаб олди.

— Амет, — деди жувон болани безовта қилмаслик учун ўрнидан қимирламай, — Жўлчибекни қўйнимга олиб қўйинг.

Узун бўй, хипча қомат, қисиқ кўзли Амет ўрнидан турди. Болани хотинининг қўйнидан авайлаб кўтариб олаётганда эркак билан жувоннинг кўзлари учрашди. Иккиси ҳам бир нарсани эсладими, фақат ер-хотинларга хос илиқ жилмайишди. Жувоннинг тор пешонаси, бўртган ёноқлари ёришиб кетгандек бўлди. Ингичка иягида кулгич пайдо бўлиб, юпқа лаблари орасидан териб қўйилгандек текис тишлари кўринди. Қора кўзларини эридан олиб, ибо билан ерга тикилганда қулоғидаги ярим ҳилола шаклидаги олтин ҳалқа ялтираб кетди. Секин:

— Ўзиз олақолинг... — деди.

...Амет бундан беш йил муқаддам илғор балиқчиларнинг Нукусда бўладиган кенгашига биринчи марта таклиф этилган эди. У ювиниб-тараниб йўлга чиқди. Машинада бир барно қиз билан ёнма-ён ўтириб қолди. Ўнқир-чўнқир йўлдан машина силкиниб бораётганда қиз ўриндиқдан сапчиб кетиб, йигитнинг тиззасига ўтириб қолди. Кечирим сўраш ўрнига, жаҳл билан:

— Одамга тиқилавермай нарироқ ўтирсангизчи, — деди.

Йигитнинг ҳам шўхлиги тутди:

— Нима қилай магнитингиз тортаверса, ихтиёрсиз, ҳа деб сиз томон сурилавераман...

Қиз бир олайиб:

— Сиз гап кор қилмайдиган киши экансиз, — деди-да деразага ўгирилиб олди. Шамол унинг сочларини тортқилайди. Қамишлар алла айтаётгандек шовуллайди. Қизни уйқу босиб, кўзлари ўз-ўзидан юмилди. Галдираб-галдираб, боши аста йигитнинг елкасига тушди. Йигит елкасида жуда нодир, агар лиқ этса ерга тушиб чил-чил бўладиган нарсани кўтариб бораётган кишидек қимирламас, ҳатто қаттиқроқ нафас олишдан ҳам ҳайиқарди. Шу пайт машина силкиниб, қиз сирғалиб йигитнинг тиззалари устига ётиб олди. Оҳуникидек силлиқ, нозик, чиройли бўйнида қўнғир сочлари тўлқинланади. Нафас олганида дуркин кўкраги оҳиста тўлғанади. Аметнинг юраги илиқ бир ҳароратдан дук-дук урарди.

Машина Нукус пристанига келиб тўхтади. Йўловчилар бу «ошиқ-машуқ»ларга кулиб боқиб тушиб кетишди. Йигит қизни нима деб уйғотишни ҳам билмай қолди. Шофёр, тушинглар энди, дегандек баранкадан қўлини олмай йигитга қараб қўйди. Шу пайт Амунинг у соҳилидан бу соҳилига сузиб ўтаётган катер қаттиқ сигнал берди. Қиз бирдан кўзларини очиб, ўзини... Сакраб ўрнидан турди. Қўрқув аралаш шошиб машинадан тушди. Йигит унга эргашди. Шофёр уларнинг орқасидан ҳавас билан тикилиб қолди.

Улар кенгашда ҳам ёнма-ён ўтиришди. Қиз сўзга чиққанида йигит унинг исми Жанғил Алламуротова эканини, қўшни колхозда балиқчи бўлиб ишлашини билиб олди. Шу уйқу туфайли улар бир-бирини топишди, бир-бирига меҳр қўйиб, уйланишди. Ҳозир бир қайиқда ов қилишади. Жўлчибек уларнинг бош фарзанди.

Уларга қараб, уйқу жой танламас, муҳаббат чирой, мақолини эсладим.

2. БУЛБУЛ

Жалаер қишлоғи Амунинг шундай қирғоғида жойлашган. Агар дарё улкан кўйлакнинг ёқаси бўлса, қишлоқ унга қадалган яшил тугма. Колхозчилар илгари тўқай бўлган бу қамишзорларни ўзлаштириб, боғ барпо этибдилар.

Дарё қайтиб, Мўйноққа борадиган баржа қумга тиқилиб қолгач, қирғоққа лангар ташлаб, шу боғда тунайдиган бўлдик.

Атрофи тол, қайрағоч дарахтлари билан ўралган ҳовуз бўйидаги чорпояда чойхўрлик қилдик. Боғбон ва қоровул Қолбой ака Сафоев камсуҳан одам экан, нима десангиз ҳам «ҳовва»дан бошқа сўз айтмайди. Хаёли паришондек. Бирор нарсадан кўнгли нотинчми...

Азонда йўлга чиқишимиз керак. Бўш қопми, брезентми, борини устимизга ёпиб, эртароқ ётдик. Энди киприкларим илинаётганда булбулнинг хандон ташлаб чах-чахлагани эшитилди. Секин бошимни кўтардим. Ойдин тун. Тол япроқлари кумуш сувида ювилгандек мавжланади. Осмонда қучоқ-қучоқ булутлар бир-бирини қувиб, ҳаллослаб боришяпти. Оролдан «сув ичиб» олишган бўлса керак.

Тўсатдан шамол турди. Дарахтлар шовиллаб, боши ерга эгилди. Аму ортида момақалдироқ гулдираб, булутлар этагини чақмоқ ўткир қайчиси билан қиймалаб ўтди. Олдин болалар ўйнашиб кичик кафтларида сув сепгандек томчилар сочилиб, сўнг шовиллаб жала қуйди. Бу қишлоқни жала ер деганларича бор экан. Бўлмаса саратонда ҳам ёмғир ёғадими! Шу-шу ухлай олмадим. Томчилар қопдан ўтиб, кўйлагимни хўл қилиб юборди. Чорпояни толнинг панасига тортдим. Барибир япроқлар орасидан сизиб ўтган катта-катта томчилар бу ерда ҳам тинч қўймади.

Субҳидамда булбул дудоғидан яна бир ажиб наво янгради. Естиқдан секин бош кўтардим. Осойишта, фараҳли тонг. Осмон этагида пар ёстиқлардай сочилиб ётган булутлар орасидан ой сукут сақлаб сузиб боряпти. Қўшни чорпояда Қолбой кўзлари катта очиқ, кўкка тикилганича ётибди.

— Ухламадингизми? — аста шивирладим.

— Э, ухлаб бўладими, ука. Булутларга жаҳлим келди. Булбул жониворнинг қанча-қанча куйларини узиб қўйди, — унинг чеҳрасида ҳозир кеча шомдаги паришонлик йўқ, қидирган нарсасини топгандек мамнун эди. Туни билан мижжа қоқмай уни кутишга мажбур этган нарса нима экан, деб турганимда у ўзи гап бошлаб қолди.

— Бу жонивор мушдеккинаю, қўшиғи оламни тутади. Кишини не-не хаёлларга олиб боради. Тирноқдеккина юрагида олам-олам қувонч, ҳасратлари борми деймандa. Канда қилмай тинглайман, бугун айтганини эрта ҳам, индин ҳам ҳеч такрорламайди. Сайраши бир-бирига ҳеч ўхшамайди-я. Шунинг учун ҳам унинг ҳар бир айтган қўшиғини тинглайман битта қўймай...

Қани энди ҳар бир шоир ҳам бир айтган қўшиғидаги гапни бошқа қўшиғида такрорламаса эди...

3. ЮРТ ШАМОЛИ

Кекса балиқчи тўрларнинг йиртиқларини тикиш билан овора. Ёнида невараси ясси тошларни қиялаб отиб, унинг тўлқинлар устида неча марта сакрашини санайди:

— Бир-икки-уч, тўрт... Бобо, бобо, тўрт марта сакради. Аҳ, ясси сопол ёки қайроқ бўлганда эди...

Чол ўз ишлари, ўйлари билан банд. Шу пайт денгиз устида балиқчи қушнинг товуши янгради:

— Ха, ха, ха, ха, хаҳ...

— Бобо, нимадан куляпти у, ёки у ҳам тошни сакраганини санадими? — бола чолнинг енгидан ушлаб, осмонга ишора қилди. Чол ҳам бошини кўтариб, кўкка тикилди. Балиқчи қуш қанотларини кенг ёзиб, уларнинг устиларидан пастлаб ўтиб, елкан учига қўнди, Кўм-кўк осмонга қараб яна қувончга тўлиб-тошиб:

— Ха, ха, ха, ха, — қаҳқаҳалади.

— Узоқ эллардан учиб келибди, — деди балиқчи чол ўйчанлик билан. — Она юрти — Оролнинг шамоли кўкрагига текканидан суюниб куйлаяпти. Туғишган ернинг меҳри зўр, шамоли бошқача бўлади, неварам. Шуни муштдек қуш ҳам сезибди.

Самар НУРОВ.

Чоржўй — Орол.

Ихлос

Қамишзор. Бир ёғи бий дала. Оққушга ўхшайдиган чодир тагидаги йиғма каравотда ухлаб ётган чолнинг юзини субҳи сабо силаб, мўйлабини ўйнаб ўтмоқда. Кўл устида тонгги қорамтир сувга тўш уриб учаётган чағалайлар ҳар дам чарх уриб чолга ҳавас билан қараб ўтади.

Чол қамишларнинг шивирлаган қўшиғидан уйғонди. Тиниқ осмонга тикилди-да, ирғиб ўрнидан туриб кийинди. Қирғоқдаги қайиққа ўтириб, тўр қўйган жойига сузиб борди. Тўрни тортдию, чолнинг юзига табассум югурди. Бугунги ов бароридан келган эди. Тўрни сувдан чиқарганда ҳар биттаси 3-5 килограммдан келадиган балиқларни кўриб кўзи қувонди. Кейинги тўрлар ҳам ўрнидан вазмин кўчиб, қувончга қувонч қўшди.

Чолнинг ҳар тонги деярли шундай бошланади. У бутун умрини балиқчиликка бағишлаб келмоқда. Шу касб билан шуғуллана бошлаганига роса 40 йил бўлди.

Бу ёши 76 га борган бўлса ҳам ҳали навқирон йигитдек куч-ғайратли балиқчи Михаил Михайлович Воробченкодир. У балиқ овлашни ипидан игнасигача билади. Гарчанд одамлар балиқни гапирмайди дейишса ҳам, балиқлар Михаил Михайловичга сирли тилда гапиради, қўшиқ айтади, куйлайди. Буни фақат Михаил Михайлович тушунади, холос. У балиқларнинг қўшиқ, куйларига ошиқ. Оқшомлари, ойдин тунларда балиқларнинг «чўлп-чўлп» сакрашларини, кумуш ранг сувнинг юзидан виз этиб сузиб ўтишларини мароқ билан кузатади.

Биз Арнасой балиқчилик хўжалигининг директори М. Героизидидан Воробченконинг меҳнат фаолияти ҳақида сўрасак, у Михаил Михайлович кундалик ва ойлик балиқ овлаш планларини доимо 140-150 процент бажаради, деди.

Ўз касбига ихлосманд ва меҳнатсевар балиқчи М. Воробченко овлаб савдо ташкилотларига юбораётган балиқлар юрт дастурхонига безак бўлмоқда. Чол куни кеча савдо тармоқларига ярим тоннага яқин балиқ юборди.

Қ. МАЪРУФ,
М. ҲАЙДАР.

Сирдарё области. Еттисой.

АВТОБУС — ЎҚУВЧИЛАР СОВҒАСИ

Гулистон кўчаларида қатнай бошлаган янги автобусда шу сўзларни ўқиш мумкин: «Бу автобус Гулистондаги 5-мактаб ўқувчилари тўплаган темир-терсаклардан тайёрланди». Бу мактабнинг ўқувчилари шаҳарда ҳаммадан кўра кўп темир-терсак йиғиб топширдилар.

Автобус-таксомотор паркининг энг яхши шофёрларидан И. Тюльпин ва К. Вафин янги машинани бошқаришдек фахрий ҳуқуққа эга бўлдилар. (ЎзТАГ).

МЎЙНОҚ ШУҲРАТИ

Орол денгизи республикамизнинг балиқ кони ҳисобланади. Бу ерда Мўйноқнинг шуҳратини мамлакатга кенг ёяётган ғайратли балиқчилар бор. Ҳар йили денгиздан ўрта ҳисобда 400 минг центнер балиқ ушланади.

Совет ҳокимияти йилларида Мўйноқ мамлакатимизнинг саноат районига айланди. Ўнлаб заводлар, колхозлар барпо этилди. Агар 1932 йилда бизнинг балиқчилик колхозларимизда ҳаммаси бўлиб 25 минг дона тўр бўлган бўлса, ҳозир тўрлар сони 100 мингтага етиб қолди. Балиқчилар мотофелюга, қайиқ ва балиқ ушлаш учун керак бўладиган аслаҳалар билан тўла таъминландилар. Пахта толасидан ясалган тўрлар тез ишдан чиқарди. Ҳозир саноатимиз балиқчиларга чидамли капрон тўрлар етказиб бермоқда.

Балиқ тутиш аслаҳаларининг такомиллашиши натижасида балиқчилар денгизнинг тобора ичкарироғига кириб бориб, анча чуқурликлардаги балиқларни ҳам овлаш имконига эга бўлдилар. Овимиз бароридан келмоқда. Ўтган йили тутган балиғимиз ҳар бир балиқчи ҳисобига пландаги 70 центнер ўрнига 163 центнерни ташкил этди.

Ўнлаб бригадалар етти йиллик планларини муддатидан илгари бажариб қўйдилар. «Коммунизм» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аяп Назархонов капитан бўлган мотофелюгаси коллективи, «Амударё» колхозининг Комек Муртазоев, Ўрозшо Махамбетов, Бесинбай Оспанов, «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Григорий Олейниченко, Бахи Шодинов, «Память Ленина» колхозининг Аитжон Машенов каби балиқчилари шулар жумласидандир.

Орол балиқчилари ўзларининг байрамларини янги меҳнат зафарлари билан нишонламоқдалар. Райондаги балиқ маҳсулотлари тайёрлайдиган корхоналарнинг коллективлари кўп маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга унинг сифатини янада яхшилаш чораларини кўрмоқдалар. Бизнинг маҳсулотларимизни бепоён мамлакатимизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида кўриш мумкин. Меҳнаткашлар ундан мамнун эканликларини билдирмоқдалар. Мўйноқда тайёрланган консервалар Чехословакия, Венгрия, Болгария, Польша ва бошқа мамлакатларга ҳам кўплаб жўнатилмоқда.

Районимизда коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун кураш тобора кенг қулоч ёймоқда. Шу йилнинг биринчи кварталида уч цех коммунистик меҳнат коллективи номини олишга муяссар бўлди. Саксон илғор ишчига коммунистик меҳнат зарбдори номи берилди.

Балиқчиларнинг маданий-маиший аҳволини яхшилаш соҳасида ҳам анча ишлар қилинди. Ҳар бир колхозда клуб, касалхона, медицина пункти, мактаблар, болалар боғчалари ва яслилари бор. Йўлларимиз ҳам анча равонлашиб қолди. Ҳозир районда яна кўплаб мактаб, касалхоналар қурилмоқда. Водопровод тармоғи кенгайтирилади.

Орол балиқчилари ўз касбларини улуғлаб, Мўйноқнинг шуҳратини янада оширадилар.

Т. ТОЖИМУРОДОВ,

Мўйноқ район партия комитетининг биринчи секретари.

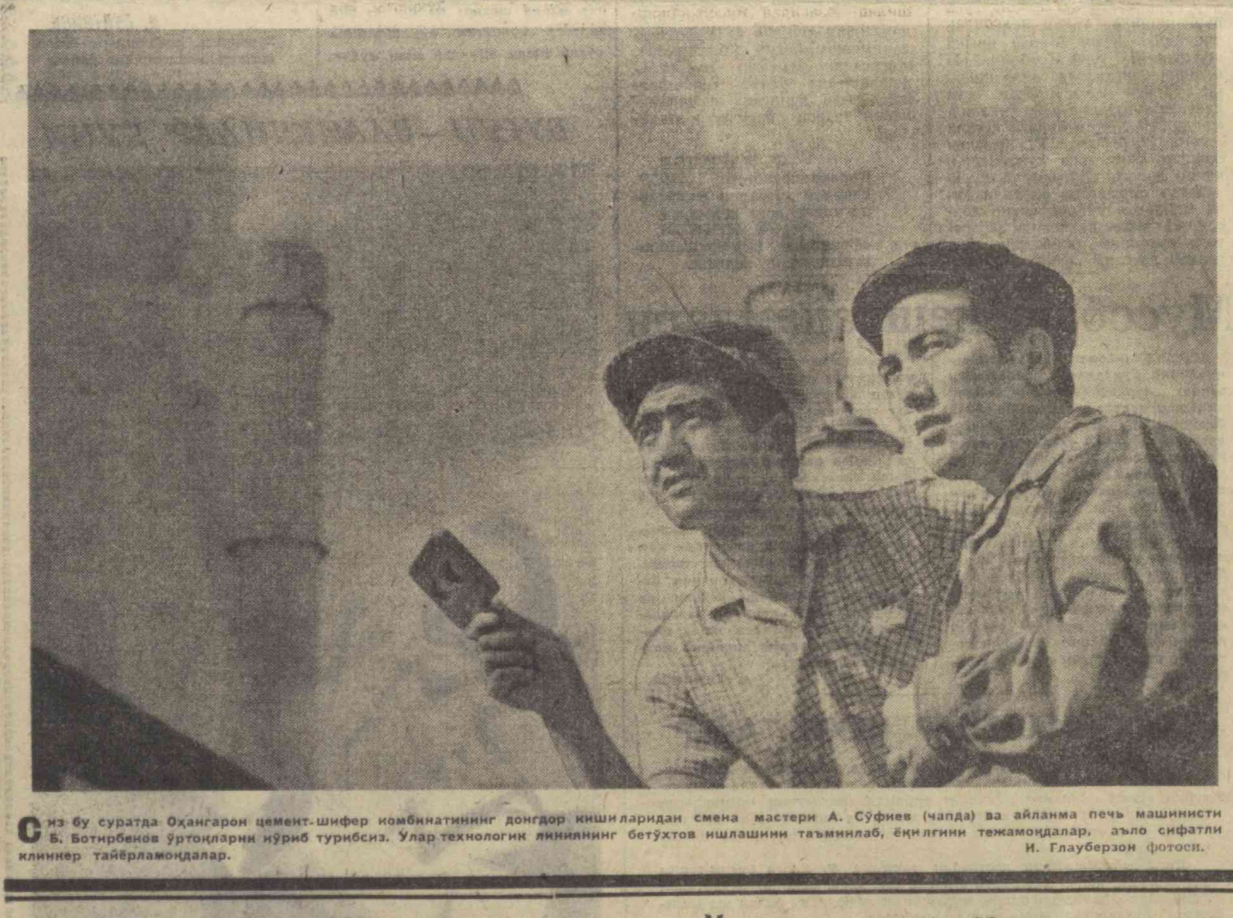

Сиз бу суратда Оҳангарон цемент-шифер комбинатининг донгдор кишиларидан смена мастери А. Сўфиев (чапда) ва айланма печь машинисти Б. Ботирбеков ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар технологик линиянинг бетўхтов ишлашини таъминлаб, ёқилғини тежамоқдалар, аъло сифатли клинкер тайёрламоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

ОШХОНАЛАР ХИЗМАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

«Совет Ўзбекистони» рейди

Коммунизм қурилиши авж олдирилган ҳозирги даврда Коммунистик партия ва ҳукуматимиз аҳолига маданий-маиший хизматни янада яхшилашга алоҳида эътибор бераётирлар. Маиший хизмат кўрсатишнинг энг йирик тармоқларидан бири — умумий овқатланиш шохобчалари, шу жумладан корхоналар, муассасалар ва катта уйлар қошидаги ошхоналар аҳоли эҳтиёжини тўла қондириш учун тобора кенгайтирилмоқда. Янги-янги умумий овқатланиш бинолари қурилиб фойдаланишга топширилаётир. Масалан, Тошкентнинг ўзида шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида 36 умумий овқатланиш ошхонаси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу объектларнинг аксарияти замонавий архитектура лойиҳаси асосида қурилган бўлиб, ихтисослаштирилган умумий овқатланиш корхонаси ҳисобланади.

Шу кеча-кундузда 1270 дан ортиқ ошхона, ресторан, кафе, чайная ва бошқа умумий овқатланиш тармоқлари пойтахт меҳнаткашларига хизмат кўрсатаётир. Уларда қўли ширин, дили пок, бутун куч-ғайратини халққа хизмат этишга бағишлаган юзлаб ажойиб пазандалар ишлаётир. Бир қанча ошхона хизматчилари ўзларининг ҳалол меҳнатлари учун коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номга сазовор бўлганлар. Биз пойтахтдаги бир неча умумий овқатланиш корхоналарини кезганда ажойиб пазандалар ҳақида меҳнаткашларнинг чин қалбдан айтган миннатдорчилик сўзларини эшитдик. «Таклифлар дафтари»даги илиқ гапларни ўқидик. Мазкур корхоналар бунга шунинг учун лойиқ бўлмоқдаларки, улар истеъмолчиларга хизмат кўрсатишни, биринчи галда овқатларнинг сифатини кун сайин яхшилаётирлар, овқатлар мазали ва тўйимли бўлиши учун барча резерв ва имкониятлардан фойдаланмоқдалар.

Ҳозирги пишиқчилик даврида кўпгина пазандалар ўз ишларини қайта қуриб, овқатларни мазали ва тўйимли қилиш учун сабзавот ва мевалардан самарали фойдаланаётирлар.

Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларига 6 та ошхона хизмат кўрсатаётир. У ерда хилма-хил овқатлар тайёрланади.

— Биз меню тузишда хўрандалар таклифига асосланаётирмиз, — дейди комбинат ишчилари умумий овқатланиш бўлими бошлиғининг ўринбосари Ю. Даматов, — сабзавот мўл бўлган ҳозирги кунларда овқатларни кўнгилдагидек тайёрлаш учун барча имконият бор.

Дарҳақиқат, комбинатдаги ошхоналарда ишчиларнинг кўнглига ёқадиган овқатлар кўп. 1-ошхона пазандаси М. Нажмиддинов, 2-ошхона бош ошпази О. Кондратьевалар тайёрлаган шўрва, димлама, сабзавотли дўлма каби таомлар ишчиларга айниқса манзур бўлмоқда. Шунингдек, бу ерда ёзнинг ноз-неъматларидан 5-6 хил компот ҳамда помидор, бодринг салатлари тайёрланаётир. Ошхоналарда овқат тайёрлашда сабзавотлардан фойдаланила бошланганлиги туфайли овқатларнинг нархи арзонлаштирилди.

Фрунзе район ошхоналар трестига қарашли 5-ошхонада, Октябрь район ресторанлар трестига қарашли «Октябрь» ресторанида ҳам сабзавот ва мевалардан яхши фойдаланилаётир. Бундан хўрандалар ҳам мамнун, корхона ҳам планини ортиғи билан бажараётир.

Лекин ҳамма ошхона, кафе ва чайнаяларда ҳам маиший хизмат яхши уюштирилаётир деб бўлмайди. Айрим умумий овқатланиш муассасаларида овқатлар сифатини яхшилаш ва турини кўпайтириш ҳақида қайғурилмаётир. Бир сўз билан айтганда, маиший хизмат талаблар даражасида эмас.

27-ошхона Фрунзе район ошхоналар тресги биқинига жойлашган. Лекин бу ердаги тартибсизликларни тугатиш ҳақида на ошхона маъмурияти (директори В. Андропова), на район тресги раҳбарлари (директори Р. Мирзаев) ўйлаётир. Тайёрланаётган овқатларнинг сифати паст, тури кам. Салат, компот топиш амри маҳол. Овқатланиш зали ҳам, овқатлар пиширилаётган хоналар ҳам ифлос. Ошхона директори В. Андропова булардан кўз юмиб:

— Ишимиз жойида! — деб мақтанади, холос.

Киров номли маданият ва истироҳат боғида янги очилган «Волна» кафесида ҳам хизмат яхши уюштирилмаётир. Столлар чанг. Папирос қолдиқлари, помидор, бодринг пўчоқлари атрофга сочилган. Мева шарбатлари йўқ. «Пиво бор-ку!» дейишади кафе раҳбарлари. Низомий номли Давлат педагогика институтидаги ошхонада ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

— Нега салат, компотлар йўқ? — сўрадик ошхона директори Р. Ҳакимовдан.

— Студентлар сўрашса тайёрлаб берамиз! Бу ҳақда ҳозирча шикоят йўқ.

Шикоят бор! Лекин директор шикоятчиларнинг арзини эшитишни хоҳламайди. Масалан, помидор ва бодрингларнинг сараси директор ва бош ошпазнинг яқин таниш-билишларига берилади. Мева келтирилмайди.

Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 1-чайнаяга кирган киши қизиқ воқеанинг устидан чиқади. Хўрандалар столма-стол ўтиб бир-бирларидан «пичоқ борми?» деб сўрашади. Ўзлари олиб кирган бодринг, помидорни салат қилиб, овқат билан ейдилар.

— Чайнаяда салат тайёрлаш мумкин эмасми?

— Мумкин. Лекин бу ерга бозор яқин. Одамлар янги помидор, бодрингни олиб келиб ўзлари тайёрлашни афзал кўришади, — деб жавоб беришди чайная раҳбарлари бир оғиздан.

Шунга ўхшаш баҳоналарни Тошкент чинни заводидаги Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 25-ошхона, Тошкент хўжалик буюмлар заводидаги ошхонада ҳам эшитасиз. Бу ерда икки-уч хил овқат тайёрланилади, холос. Ҳафталаб меню ўзгартирилмайди. Ошхона мудири М. Розиқов ва вақтинча шу вазифани ўтаётган З. Смирнова ўртоқлар овқатнинг сифатини яхшилаш ҳақида ўйлаш ўрнига қоровуллар билан кўчада пирожки, «хоним» сотувчиларини нега ҳайдамайсанлар деб «ғижиллашгани-ғижиллашган. Агар ошхонада овқат сифатли ва лаззатли бўлса, ишчилар кўчага чиқишармиди? Бу ерда овқат тайёрлашда сабзавот ва мевалардан деярли фойдаланилмаётир. Ўтган бир ҳафта мобайнида атиги 56 килограмм бодринг, 70 килограмм помидор келтирилган, холос. Шунинг учун ҳам ошхонага одамлар кирмай қўяётирлар. Ошхона ўтган ой планини зўрға 80 процент бажарди. Заводда иш уч сменада ташкил қилинган. Ошхона эса тушда очиқ бўлади, холос. Ишчиларга яхши маданий-маиший хизмат уюштириш ҳақида на ошхона директори, на завод маъмурияти қайғураётир. Ширин-шакар мева олиб келинса бўлмайдими, мудаек компот тайёрланса ким ичмайди, дейсиз!

— Кисель бор-ку! — дейишади баъзи ошхона раҳбарлари. — Янги мевадан компот қилинса қимматга тушади!

Бундай баҳонани Тошкент 10-авторемонт заводидаги 19-ошхона, Комсомол майдони ёнидаги студентларга хизмат кўрсатаётган 15-ошхонада эшитасиз.

Фрунзе район ошхоналар трестига қарашли Чилонзор массивидаги 8-ошхонада эса эски мева қоқиларидан компот тайёрланмоқда. Бундай таъмсиз ичимликка кимнинг кўзи учиб турибди, дейсиз. Шу сабабли «компот ўтмаётир!» деб шикоят қилишаётир ошхона бошлиқлари. Помидор, бодрингдан тайёрланган салатларнинг баҳоси қиммат. Нега бундай? деган саволга ошхона директори вазифасини вақтинча ўтовчи Н. А. Чакина аниқ жавоб бермади.

Шу трестнинг Тошкент пластмасса буюмлари заводидаги 18-ошхона филиалида ҳам аҳвол ёмон. Бу ерда стол-стуллар тартибсиз, горчица, гармдори, туз идишлари қўйилмаган. Озодалик-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди. Чилонзор район санитария-эпидемия станцияси ходимлари бу ерда текшириш ўтказиб, аҳволни яхшилаш ҳақида кўрсатма берган эдилар. Аммо ошхона раҳбарлари буни ҳам бажармаётирлар. Завод уч сменада ишлаётир. Лекин кечки сменадагиларнинг овқатланиши учун ҳеч қандай имконият яратилмаган. Шу сабабли ишчи-хизматчилар овқат вақтида бошқа ердаги ошхоналарга боришга мажбур бўлаётирлар. Бу ҳол уларнинг баракали меҳнат қилиши ва яхши дам олишига халақит бермоқда.

— Ҳадемай янги ошхона қурамиз! — дейди завод директори А. Б. Эйхер.

Лекин ойлар, йиллар ўтаётир. Ваъда ҳамон амалга ошгани йўқ. Шунингдек, 153-қурилиш трести бинокорларига хизмат кўрсатаётган 2-ошхона филиали ҳам ёмон ишлаётир. Тайёрланган овқат тезда тамом бўлади. Кўп кишилар овқатланиш учун бошқа ерга боришга мажбур бўладилар. Буфет эса 1-2 соат ишлагач, ёпиб қўйилади.

Маданий-маиший хизматни кун сайин яхшилаш маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорлари ана шунга даъват этади. Ошхоналар хизматини яхшилаб, умумий овқатланиш тармоқларини янада кенгайтирайлик.

Э. ТУЛАГАНОВ,
Х. НАЖМИДДИНОВ,
М. МИРСАИДОВ,
ишчи мухбирлар.
М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА,
А. РАҲИМОВ,
Н. ЁҚУБОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлари.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК БАЙРАМИ

Даҳшатли гражданлар уруши кетаётган бир пайтда, Владимир Ильич Ленин бошлиқ Коммунистик партиямиз жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг мустаҳкам пойдеворини қуришга киришди. Бу пайтда партия ва давлат олдида жуда кўп муҳим вазифалар қаторида халқ соғлиғини сақлаш масаласи ҳам кўндаланг бўлиб турар эди.

1918 йилнинг 11 июлида В. И. Ленин РСФСР соғлиқни сақлаш Халқ Комиссариатини тузиш ҳақидаги тарихий декретга қўл қўйди. Ана шундан бошлаб ҳар йил 11 июль кунини совет кишилари «Саломатлик куни» сифатида байрам қиладилар.

Саломатлик кунида республикамиз шаҳар ва қишлоқларидаги санитария маданияти ва халқ соғлиғини яхшилаш соҳасидаги тадбирлар қандай бажарилаётганлиги кўрикдан ўтказилиб, тегишли якун ясалади.

Республикамизда кейинги вақтларда санитария маданиятини юксалтиришга қаратилган умумхалқ юришлари тобора кенгаймоқда. Ҳозир Ўзбекистонда Саломатлик кунини нишонламайдиган бирорта шаҳар, ёки ишчи посёлкаси, қишлоқ топилмайди.

Бу йил республикамиз шаҳар ва қишлоқларида санитария маданиятини яхшилаш соҳасида жуда кўп намунали ишлар қилинди. Масалан, Денов меҳнаткашлари ўз шаҳарларининг турмуш маданияти ва тозалигини яхшилаш йўлида анчагина ишлар қилдилар.

Шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш ва тозалаш ишида Денов район бош врачи Н. Ф. Кудинова ва санитария-эпидемия станциясининг бош врачи А. Я. Зарцыналар яхши ташаббус кўрсатдилар. Денов районидаги генерал Раҳимов номли колхозда турмуш гигиенаси ва маданияти халқ университети очилди. Бу университет машғулотларини райондаги мутахассис врачлар олиб бормоқдалар.

Бундай университетлар республикамизда кенг қулоч ёйди, ҳозир уларнинг сони 118 тадан ошди.

Медиклар кенг жамоатчиликка таяниб иш кўраётган, уларни янгидан-янги ташаббус кўрсатишга руҳлантираётган жойларда халқ соғлиғини сақлаш ишлари яхши йўлга қўйилмоқда.

Шу мақсадда республикамиз шифокорлари Саломатлик кунида турли корхоналарга, колхоз-совхозларга оммавий чиқишлар уюштириб, аҳоли ўртасида лекция ва докладлар ўқийдилар, жойлардаги медицина ташкилотларига амалий ёрдамлар берадилар, консультациялар ўтказадилар, санитария-гигиенага бағишланган ҳужжатли фильмларни кўрсатадилар.

Н. КРАВЧЕНКО,

республика санитария маорифи уйининг врачи.

Медицина ходимлари матбаачилар ҳузурида

«Саломатлик куни» муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг янги клубида Ленин район медицина ходимларининг матбаачилар билан учрашуви бўлди.

Учрашувда врач Назарова «Баъзи касалликлар ва уларнинг олдини олиш», врач Қорабоева эса «Юрак касалликлари» ҳақида доклад қилишди. Докладдан сўнг меҳнаткашларга аъло медицина хизмати кўрсатганликлари учун Бирлашган нашриёт ҳузуридаги медпункт бошлиғи ўртоқ М. Маърупова республика Қизил ярим ой жамиятининг значоги билан, цех бошлиқлари Музаффаров, Козлова, ҳамшира И. Сахарова, рассом Ошейко ва бошқалар фахрий ёрлиқлар билан тақдирландилар.

Р. АКРАМОВ.

ХУШХАБАРЛАР

АНДИЖОН. Шаҳарнинг Калинин маҳалласида ишга туширилган янги алоқа бўлими коллективи хизматидан меҳнаткашлар хурсанд.

М. БОЛТАБОЕВ.

* * *

ФАРҒОНА. Область пахтакорлари Ленинобод шаҳар музикали драма театри коллективининг хизматидан беҳад миннатдор.

А. ТОШПЎЛАТОВ,
А. ҲАЛИЛОВ.

* * *

ҚАШҚАДАРЁ. Ғузор районидаги «Ленинизм» колхозида 24 ўринли касалхона, янги чойхона, ошхона ишга туширилди. Ўн йиллик мактаб ва янги магазин қурилиши битай деб қолди.

М. МАХСУМОВ.

* * *

СУРХОНДАРЁ. Шеробод ва Термиз районларида ҳисобот ходимларининг ўн кунлик конференцияси бошланди.

Ҳ. ЖЎРАЕВ.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

● **ПАВЛОДАР.** Янги темир-бетон буюмлари заводи ўзининг дастлабки маҳсулотини берди. Бу корхона 310 минг квадрат метр майдонли саноат цехлари қуриш мумкин бўлган 70 минг кубометр йиғма конструкциялар ишлаб чиқаради.

● **АШХОБОД.** Небитдоғ — Красноводск ўртасида 170 километрли юқори вольтли электр узатиш линиясига тажриба учун ток берилди. Электромагистрал муддатидан бир ярим ой илгари қуриб битказилди. Қурилаётган Красноводск «ТЭЦ-2» ва Небитдоғ газотурбина станциясининг токи республиканинг ғарбидаги корхоналарга етказилади. Иккала станция ҳам учинчи кварталда ишга туширилади.

● **ТАЛЛИН.** Эстония хўжаликлари ярим йиллик пландан ташқари давлатга сотган сут ва гўштни ташиш учун қирқдан ортиқ темир йўл состави керак бўлар эди. Бу озиқ-овқат республика аҳолиси учун икки ойга бемалол етади.

Эстония чорвадорлари бундай юқори кўрсаткичга биринчи марта эришдилар. Бу — чорвадорларнинг республика 25 йиллигига салмоқли меҳнат совғасидир. (ТАСС).

БАЛЛИ, МАРДИ-МАЙДОНЛАР!

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ КИТОБИ»НИНГ ИЛК САҲИФАЛАРИ

Яқинда Янгиариқ районидаги Киров номли машъал колхоз партия комитети секретари Яхшимурод Содиқов билан суҳбатлашдик. Қуйида суҳбатнинг қисқача тафсилоти келтирилади.

САВОЛ: Колхозда таъсис этилган «Шавкатли меҳнат китоби»га ҳозиргача неча киши ёзилди?

Я. СОДИҚОВ: Номидан ҳам кўриниб турибдики, бу китоб меҳнатни қадрлаш ва меҳнатда ибрат кўрсатган илғорларни улуғлаш мақсадида таъсис этилди. Бригадалардаги йиғилишлар, партия ва комсомол ташкилотлари колхоз ишлаб чиқариши пешқадамларидан 18 кишини «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзиш учун тавсия этишди. Кўрсатилган кандидатларнинг ҳаммаси правлениенинг, партия ва комсомол комитетларининг қўшма мажлиси қарори билан тасдиқланди. Китобнинг илк саҳифаларига ёзилиш шарафига муяссар бўлган кишиларга айни вақтда 550 сўмлик буюм ва пул мукофотлари ҳам берилди. Бу — маънавий рағбатлантиришни моддий манфаатдорлик принципи билан боғлаб олиб боришнинг ёрқин ифодасидир. Правление, партия ва комсомол комитетларининг қарори йиғилишларда, шунингдек радио орқали ўқиб эшиттирилди. Колхозимиз аъзолари «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилишни ўзлари учун шон-шараф деб билмоқдалар.

САВОЛ: «Шавкатли меҳнат китоби»га кимлар ёзилганлигини айтиб берсангиз.

Я. СОДИҚОВ: Колхоз ишлаб чиқаришининг турли тармоқларида ишлаб, меҳнатда алоҳида намуна кўрсатган, жамоат ишларида актив қатнашаётган, ўқишда ва турмушда ўрнак бўлаётган кишиларнинг номлари бу китобдан ўрин олди. Уларнинг сафида пешқадам механизаторлардан Тоҳир Ибодуллаев, Ҳайитбой Авазов, илғор пахтакорлардан Тўхтажон Бобожонова, Раҳим Раҳмонов, чорвадорлардан Исмоил Сафоев, Эшон Отауллаев, пиллачилардан Норжон Сотиболдиева, Жумагул Рўзиматова ва бошқа ўртоқлар бор. Яхшиси, уларнинг ўзлари билан суҳбатлашсангиз. Мана, механизатор Тоҳир Ибодуллаев. Бу киши «Шавкатли меҳнат китоби»га икки марта ёзилди.

САВОЛ: Тоҳир ака, иш ва режаларингиздан эшитсак.

Т. ИБОДУЛЛАЕВ: Аввало, шуни айтишим керакки, механизаторлик касбини улуғлаганим туфайли яхши ном қозондим. Май ойининг бошидан ғўза культивациясига киришиб, ҳозир кўрсаткични 400 гектарга яқинлаштирдим. Юқори сифатли иш учун раҳмат эшитиб келяпман. Шуниси яхши бўлдики, кечки мактабда ўқиб, бу йил 10-синфни тамомладим, Хивадаги қишлоқ хўжалик техникумининг сиртқи бўлимига ўқишга кирмоқчиман. Мени «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилишга муносиб деб топган эканлар, бу билан беҳад фахрланаман. Иззат-ҳурматга яраша ишлайман.

САВОЛ: Энди навбат—сувчи Раҳим Раҳмоновга. Хорманг, Раҳим ака. Хўш, ишларингиз қалай?

Р. РАҲМОНОВ: Мен ишлаётган 15-бригадада барча майдондаги ғўзалар иккинчи марта қониб сув ичяпти. Биз ғўзани сифон найчаларидан фойдаланиб суғормоқдамиз. Бу прогрессив усул сувнинг бир маромда жилдираб оқиб, тупроққа текис сингишини таъминлайди. Ҳар куни 0,6 гектар ўрнига бир гектарга яқин ғўзани суғоряпман. Касбдошларимдан Машариф Худойберганов, Вафо Матёқубовларнинг номлари ҳам «Шавкатли меҳнат китоби»дан жой олди. Бу шарафга эришганлигимиз билан бизни ҳамма чин юракдан муборакбод қилишди. Янада унумлироқ ишлашга қатъий аҳд этдик.

САВОЛ: «Шавкатли меҳнат китоби»га молбоқар Исмоил Сафоев ҳам ёзилибди. Қани, Исмоил ака, бўрдоқичилик пунктининг ишлари тўғрисида нима дейсиз?

И. САФОЕВ: Колхознинг бўрдоқичилик пунктига Қизилжар яйловидан 100 бош ориқ қорамол келтирилди. Ўшанда ҳар бирининг вазни 100-150 килограмм ўртасида эди. Уч ой бўрдоқига боқиб, ҳар бир молнинг вазнини 240-250 килограммга етказдик ва гўшт учун топширдик. Сут соғувчи Ўғилжон Давлатова, чўпон Эшон Отауллаев ҳам «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилдилар. Меҳнатимиз юксак қадрланганлигидан руҳланиб, чорвачилик маҳсулотларини тобора кўпайтиришда куч-ғайратимизни аямаймиз.

* * *

Бу йил ҳар гектаридан 45 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилган Киров номли колхоз азаматлари ҳозирги қайноқ дамларда меҳнатда зўр жасорат кўрсатаётирлар. Бир группа илғор пахтакорларнинг мурожаати колхозчилар ғайратига-ғайрат қўшди. Машъал хўжаликда иккинчи комплекс парвариш барвақт тугалланиб, ғўза қатор ораларини учинчи марта культивациялаш, озиқлантириш ва суғориш кучайтирилмоқда. Номлари «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилган ишлаб чиқариш командирлари — Қурёз Машарипов, Ражаб Мадраҳимов ўртоқлар бошчилик қилаётган 60 центнерчи бригадалар социалистик мусобақада олдинда. Бу пешқадам бригадаларнинг далаларида ғўзалар ялпи гуллай бошлади.

— Табриклаймиз, «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилибсиз.

Бу илиқ, самимий сўзларни эшитиш нақадар мароқли ва ёқимли, ғолиблар сафида бўлиш ва коллектив хўжалик тарихида яхши ном қолдиришни чин кўнгилдан истаган ҳар бир киши бу бахтга мушарраф бўлишга интиляпти. Меҳнатда мардлик, фидокорлик кўрсатяпти.

Бундан икки ой илгари машъал хўжаликда «Шавкатли меҳнат китоби» таъсис этилиб, бу ташаббус Ўзбекистон КП Марказий Комитети томонидан маъқулланган эди. Ҳозир ташаббус кенг қанот ёйиб, Хоразмнинг бошқа колхозларида ҳам шундай китоб таъсис этилган.

Сафларингиз тинмай кенгаяберсин, шон-шараф эгалари. Балли, «Шавкатли меҳнат китоби»га ёзилган марди-майдонлар!

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг мухбири.

ЖАСУР ҚИЗ ҚИШЛОҒИДА

Осмон гумбази артилган шишадек шаффоф. Саратоннинг сахий қуёши гулшан диёр узра олтин сепини ёйган. Кун чунон қизий бошладики, ҳаш-паш дегунча тахтиравон йўл қирғоғида кўкка бўй чўзган мирзатеракларнинг учи ҳам қимир этмай қолди.

Аммо зумрад далаларда меҳнат симфонияси авжига минган. Қаёққа нигоҳ ташламанг — бутун борлиқ кўзни қамаштирувчи кўм-кўк либосга бурканган. Поёни йўқ пайкаллар сермавж мовий денгизни эслатади. Сал ўтмай бу сўлим воҳа бўйлаб табиатнинг дарбадар ўғлони — майин шабада кеза бошлайди. Ям-яшил шоналардан гўё йиманибгина мўралаётган ранг-баранг гуллар бу воҳага сира-сира такрорланмайдиган бир манзара касб этади. Ғир-ғир шамол аллақаёқдан қулоғимга радио карнайидан жаранглаётган роҳатбахш куйни олиб келади.

Гул диёрим бор менинг,
Гулшан диёрим бор менинг...

Бу дилрабо куй қай томондан чиқаётганини аввалига англай олмадим. Эҳ-ҳа, ҳу анави, пахтазорнинг бағридан оқариб кўринаётган шийпондан таралаяпти.

Жийдакапа қишлоғига бир бориш, унинг бугунги жамолига тўйиб боқиш, у ердаги меҳнаткаш, олов қалбли кишилар билан ҳамсуҳбат бўлиш орзусини анчадан буён дилимга тугиб юрардим. Бу ниятимнинг боиси бор, албатта. Азиз жонини халқ бахт-саодати йўлида бахшида этиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлган, ҳозир эса қардош Чехословакиянинг гўзал Братислава шаҳридаги ўртоқлик қабристонида абадий ухлаб ётган жасур ўзбек қизи Саида Султонова туғилиб ўсган бу қишлоқни кўриш иштиёқи менда зўр эди.

Жийдакапа. Сўлим қишлоқ. Равон кўчалар, ойнаванд шинам уйлар, Ильич нури, клуб, кутубхона, мактаб, касалхона, маданий-маиший бинолар, телевизор, телефон, енгил автомашиналар, мотоцикл, велосипедлар — шаҳардан нима фарқи бор!

Бир вақтлар Жийдакапа деганларида кишининг кўз олдида заҳматкаш фуқаронинг қонини зулукдек сўрган, авом халққа мислсиз зулм ўтказган Хонкелди, Охунжон, Иззатулла, Қамбарбойвачча, Бойтумон қўрбоши, Хожимат эшон, Тожихон тўра каби текинхўр, ҳаромхўр унсурлар уя қурган жафокаш қишлоқ намоён бўларди.

Қишлоқнинг нуфузли кишилари бўлмиш кекса авлод намояндалари билан гурунглашсангиз, жийдакапаликлар бошидан кечирган мушкул кунлар, синфий душманлар, босмачилар Советлар ҳокимиятига қарши очиқ-ошкора бош кўтарган, деҳқонларнинг артелга бирикишига тиш-тирноғи билан қаршилик қилган бой ва бойваччалар, эшон ва имомларнинг қилмишлари ҳақида, бу тўсқинликларни енгиб, ҳурриятга эришган меҳнаткаш халқ тўғрисида ҳаяжонли, кишини тўлқинлантирувчи ҳикояларни эшитасиз. Зероки, бу ерда Жийдакапа тарихини беш бармоқдек яхши биладиган муҳтарам қариялар, умрининг олтин даврини умумхалқ ишига сарф этган кишилар оз эмас. Ленин партиясининг содиқ фарзандлари Хожиакбар Пўлатов, Турғунбой Қосимов, Ўролбой Юнусов, Баҳриддин Исоқов, Фазлиддин Нуриддинов, Усмон Ҳамдамов, марҳум Хожимирза Бобоназаров ўртоқлар ана шулар жумласидандир.

Келинг, муҳтарам дўстлар, биргалашиб сайр этайлик. Фидокорона ва ҳалол меҳнати туфайли ўз тақдирини ўз қўли билан яратаётган ажойиб кишилар даврасида бирга бўлайлик.

Ким билан суҳбатда бўлманг — қишлоқда Совет ҳокимиятини барпо этишда бош-қош бўлган кекса коммунист Хожиакбар ота Пўлатов дейсизми, қишлоқ Советининг раиси Жўрахон Рўзимов ёки Саида Султонова номли ўн бир йиллик мактаб директори Фаттоҳ Тожибоевми, Тельман номли колхоз коммунистларининг стакчиси Тўхтамирза Нуриддинов ёки тўққизинчи синф ўқувчиси Машрабжон Тўраевми — катта-ю кичик ҳамма ўз она қишлоғини чексиз ғурур билан тилга олади.

Қишлоқ Совети территориясида қарийб саккиз ярим минг аҳоли яшайди. Жийдакападаги Тельман номли ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг бир сўзли азамат деҳқонлари етти йилликнинг ҳал қилувчи босқичида она-Ватанга 6040 тонна «оқ олтин», 3470 килограмм пилла, 171 тонна ғалла, 53 центнер жун, 68 тонна узум, 31 тонна картошка, 39 тонна сабзавот, 101 тонна гўшт, 249 тонна сут, 79 минг дона тухум, 4800 тонна силос ва кўплаб бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилганлар. Бу борада дастлабки ютуқлар қўлга киритила бошланди: давлатга пилла сотиш йиллик плани муддатидан илгари ортиғи билан адо этилди.

Қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида коммунистлар ва комсомоллар, халқ хизматкорлари — депутатлар бошқаларга намуна бўлиб, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Район Советининг депутати Зокирахон Орипова бир қути қурт уруғидан 120 килограмм юқори сифатли пилла топшириб, районда рекорд натижага эришди.

Қишлоқ Советига сайланган 50 депутат қишлоқ хўжалиги, ободончилик, соғлиқни сақлаш, чорвачиликни ривожлантириш, таълим-тарбия соҳалари бўйича тузилган 8 та доимий комиссияларда амалий иш олиб бораётир.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг депутат Маъмурахон Султонова бошчилик қилаётган 3- бригадаси аъзолари 62 гектар майдонга чигит экиб, ҳар гектаридан камида 32 центнердан ҳосил олишга бел боғлаганлар. Ваъдасига вафодор пахтакорларнинг тунни субҳидамга, кунни оқшомга улаб, тер тўкиб қилган меҳнати зое кетмади. Қийғос гулга кирган ғўзаларда бўлиқ кўсаклар пайдо бўляпти.

Ободончилик ишларига катта аҳамият берилаяпти. «Йўлинг равон бўлса, ишинг осон бўлади», деган ҳикматли сўзга амал қилаётган депутатлар хўжаликлараро йўлларни тартибга келтиришда ҳам жонбозлик кўрсатяптилар. Жийдакападан Даҳята участкасига олиб борадиган йўлга асфальт ётқизилди. «Октябрь 40 йиллиги» колхозида қарийб ҳар куни ҳовли тўйи нишонланяпти: депутат Охунбой Келдиев раҳбарлигидаги қишлоқ қурувчилари колхоз йўлининг иккала четига пишиқ ғиштдан шинамгина типовой уйлар қуриб беришяпти. Ўн бир йиллик мактаб биноси қурилиши жадал суръатлар билан давом этаётир. Колхознинг Орол участкасида қурилган туғрукхона фойдаланишга топширилди.

Тельман номли колхоз чорвадорлари ҳам бу йил яхши совға олишди: бу ерда 200 бош сигирга мўлжалланган молхона қад кўтарди.

Қишлоқ Советининг кекса депутатларидан Хожиакбар ота Пўлатов меҳнати колхозда синган мўътабар ота ва оналардан 380 кишига ҳузур-ҳаловатли пенсияга чиқишларига ёрдам берди.

Бир группа илғор пахтакорларнинг республика қишлоқ меҳнаткашларига мурожаатида: **«... Пахтачиликдек муқаддас ва олижаноб ишдан бирон кишининг четда туриши мумкин эмас»,** — деган сўзлар бор. Мўл ҳосил тақдири учун қайғураётган қалблар нидосини яхши тушунган ёш депутатлардан Боймирзаева, Мамадалиева, Темирова ва бошқа ўртоқлар пахтазорга чиқиб, колхозчилар ўртасида оммавий сиёсий ишларни кучайтириш, деворий газета ва жанговар варақалар чиқариш билан бир қаторда уларнинг ҳар қайсиси бир гектардан ғўзани сифатли парвариш қилиш билан бу муқаддас ва олижаноб ишга муносиб ҳисса қўшдилар.

Пахта ишқи жийдакапаликларга ёшликдан синган. Шу боисдан ҳам етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган ҳар кимса кечаю-кундуз пахта ҳақида ўйлайди.

Ҳамид ТОЖИБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Андижон область, Янгиқўрғон райони.

ЖАНГЧИ, МУРАББИЙ, ОЛИМ

Шу йил Олим Шарафутдиновнинг туғилганига 60 йил тўлди. У қирққа кирмай, қирчиллама йигитлик даврини сурмай, 1943 йили Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Азиз ўртоқ, камтар олим, исми жисмига монанд бўлган қадрдон дўстимиз Олим Шарафутдиновнинг порлоқ хотирасини ҳамиша ҳурмат билан эсга оламиз.

Олим Шарафутдинов ўзининг қисқа умри ичида катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. У ёш вақтиданоқ рус-тузем мактабида ўқиб, рус тилини пухта ўрганиб олди, рус адабиёти намояндалари А. С. Пушкин, И. А. Крылов, Л. Н. Толстой асарлари билан ошна бўлди. Араб ва форс тилларини яхши ўрганиб Фирдавсий, Ҳофиз, Жомий, Умар Хайём асарларидан баҳраманд бўлди, Навоий, Бобир асарларини мутолаа қилиб, бир умрга уларнинг содиқ мухлиси ва тарғиботчиси бўлиб қолди.

Олим Шарафутдинов 1921 йилда ўзи туғилган Тошкент шаҳрида ўрта маълумот олгач, Бокуга бориб Озарбайжон Олий педагогика институтига кириб ўқий бошлади. Уни 1925 йилда муваффақиятли тугатиб Тошкентдаги Ўзбек билим юртида адабиёт ўқитувчиси бўлиб ишлай бошлади. Бу билим юрти 20-йилларда бутун Ўрта Осиё миқёсида кадрлар тайёрлаш ўчоғи эди.

Олим Шарафутдинов мана шу билим юртида 1930 йилгача дарс берди. Бундан ташқари, хотин-қизлар билим юрти, Нариманов номидаги педагогика техникуми, Алмаай номидаги ўлка иш мактабида ҳам дарс берди.

1930 йилда унинг илмий-педагогик фаолияти камол топа бошлади.

Бу пайтда Самарқанддаги Педакадемияда Ҳамид Олимжон, Уйғун, Миртемир, Ойдин, Амин Умарий, Ҳасан Пўлат, Усмон Носир, Музайяна Алавия, Шукур Саъдулла, Насрулло Охундий ва бошқа бир неча шоир, адиблар ўқир эдилар.

Олим Шарафутдинов шу олий мактаб қучоғида адабиёт назариясидан дарс берар эди. У жуда меҳрибон ва талабчан, доно мураббий ва ширин сухан бир педагог эди.

Ўзбек совет адабиётшунослиги ва адабий танқидчилиги тарихч ёзилар экан, унинг илк саҳифалари Олим Шарафутдинов номи билан очилади. У 1924 йиллардан бошлаб матбуот соҳифаларида ўзининг ўткир мақолалари билан иштирок қилиб, совет адабиётига ёт бўлган миллий маҳдудлик, миллатчилик ғояларга қарши кескин курашди. Эндигина ўсиб келаётган совет шоир ва адибларини ёт таъсирлардан сақлаш учун ўзининг бор кучини сарфлади.

1932 йилда ВКП(б) Марказий Комитети ўрта мактаблар учун бутун фанлар бўйича изчил дарсликлар тузиш ҳақида қарор чиқарди. Ўзбекистонда ҳам тил ва адабиёт фанларидан дарслик ва хрестоматиялар тузишга киришилди. 1932 йилга қадар ўзбек тилида изчил дарсликлар тузиш тажрибаси бўлмаганидан бу иш атоқли олим ва мураббий О. Шарафутдиновга топширилган эди.

1933 йилда О. Шарафутдинов адабиёт дарслиги тузишга киришди. 1933 ўқув йилининг бошида босилиб чиққан бу адабиёт дарслиги саккиз марта қайта нашр қилинди.

Ўзбекистон маориф комиссарлиги О. Шарафутдиновни 1933 йил охирида Самарқанд Давлат университети (ЎзГУ)га адабиёт кафедрасининг бошлиғи қилиб юборди. У ерда 1935 йилгача ишлаб, бир қанча мақола ва асарлар ёзди. Адабиёт дарслиги устида жиддий иш олиб борди. Тошкентга қайтгач, аввало Педагогика институтининг кечки бўлимида, сўнгра 1937 йил сентябридан бошлаб Низомий номидаги Педагогика институтида дарс бера бошлади. 1938 йилда Олим Шарафутдинов ўрта мактабларнинг юқори синфлари учун дарслик ёзди.

О. Шарафутдиновнинг орзу-умидлари ниҳоятда кўп эди. Шулардан бири олий ўқув юртлари учун адабиёт хрестоматияси ва дарсликлар тузиш бўлиб, бунинг устида у узоқ йиллар мобайнида қунт билан ишлади. У минг йилларнинг мероси бўлган эски қўлёзмаларни ахтарар, улардан ўринли фойдаланар, мутолаа ва таҳлил қилар эди. Ниҳоят, тинимсиз меҳнатнинг маҳсули бўлган йирик илмий асар яратилган эди. Афсуски, О. Шарафутдинов бу асарнинг нашр этилганини кўришга муяссар бўлмади. Китоб урушдан кейинги йилларда босмадан чиқди. Мана йигирма йилдирки, унинг «Ўзбек адабиёти хрестоматияси» олий ўқув юртларида қўлланма тарзида ўқитилмоқда. Ҳозир бу китоб нодир бир асар бўлиб қолди.

Улуғ шоир Алишер Навоийнинг туғилганига 500 йил тўлиши юбилейи муносабати билан 1938 йилдан бошлаб республикамизда катта тайёргарлик ишлари кўрила бошлади. Ўзбекистон Халқ Комиссарлари Совети ҳузурида махсус Навоий комитети тузилди. Бу комитетнинг илмий котиби қилиб Ҳамид Олимжон, ташкилий ишлар саркотиби қилиб Ҳоди Зарипов тайинланган эди. Олим Шарафутдинов, Боқи Насриддинов, Порсо Шамсиев, Зокиржон Ҳабибий, Солиҳ Муталлибов ва бошқалар комитетга илмий ходим қилиб олинди. Ўзбек классик адабиётини жуда яхши билган, Навоийнинг адабий ва илмий меросидан атрофлича хабардор бўлган Олим Шарафутдинов бу комитетда ғайрат билан ишлади. Унга давлат комитети Навоийнинг ижоди ва турмуш фаолияти ҳақида монография ёзишни топширди. О. Шарафутдинов ўзбек халқининг ифтихори бўлган Алишер Навоийнинг ҳаёт йўли ва ижодий фаолиятини илмий асосда чуқур ёритиб, «Алишер Навоий» номли монографик асар яратди. Юксак назарий савияда ёзилган, адабиётшунослигимизнинг катта ютуғи бўлган бу китоб ўзбек ва рус тилларида бир неча марта нашр қилинди.

1939 йил 20 мартда ҳурматли ёзувчимиз Садриддин Айний Самарқанддан ёзган хатида О. Шарафутдиновнинг бу асарига юксак баҳо беради:

«Ҳурматли ўртоқ Шарафутдинов! Салом!

Мен Сиз томондан ёзилган Навоий таржимаи ҳолини диққат билан ва завқланиб ўқиб чиқдим. Сизни бу муваффақият билан табрик этишимга рухсат беринг. Бу таржимаи ҳол бу кунгача Навоий тўғрисида ёзилган таржимаи ҳолларнинг энг тўғриси, энг тўласи ва энг мазмунлиги деб даъво этишга журъат қила оламан».

Улуғ Ватан уруши бошланиши туфайли Навоий комитетининг фаолияти вақтинча тўхтатилди. Бу вақтларда Олим Шарафутдинов адабиёт музейида ишлар эди. Ўша пайтда ҳар бир коммунист, софдил совет граждани разил душман устидан тезроқ ғалаба қозониш истаги билан яшар, жуда кўп кишилар фронтга кўнгилли бўлиб кетар эдилар. Шулар қатори истеъдодли олим ҳам Ватан ҳимоясига отланди.

Ватан урушининг қизғин пайтларида, яъни 1943 йил ноябрь ойида Ўзбекистонда Фанлар академияси ташкил қилинди. Олим Шарафутдинов Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси қилиб сайланди. Бу хушхабарни Олим Шарафутдиновга маълум қилиш учун юборилган хатга жавоб олинмади. 1943 йилнинг охирида қора хат келди. Бу шум хабар ҳамманинг юрагини ғам ўқи билан тешди. Ўша оғир йилларда бу шум хабар туфайли фақат Олим аканинг оиласи эмас, балки ўзбек адабиётининг улуғ оиласи мотам тутди.

Атоқли олим, мард жангчи О. Шарафутдинов зориқиб кутган ғалаба кунини кўролмай, шу ғалаба учун қурбон бўлди. Лекин у доимо бизнинг юрагимизда, биз билан бирга яшайди. У Навоий юбилейини кўрмаса ҳам, унинг асари филология фанлари доктори И. О. Султонов таҳририда қайта нашр қилинди. Бу асар марҳум Олим Шарафутдиновнинг улуғ Навоий хотирасига қилган бебаҳо тухфаси бўлди.

Олим аканинг оиласи олимлар оиласи бўлиб етишди. Рафиқаси Шарифа Абдуллаева Навоий асарларида хотин-қизлар образини таҳлил қилиб, филология фанлари кандидати илмий даражасини олди. Ҳозир у доцент, адабиёт кафедрасининг мудири, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи. Катта қизи Лола фалсафа фанлари кандидати, кичик қизи Клара луғатшунос олима, филология фанлари кандидати. Кенжатой фарзанди Шуҳрат ҳам қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация устида ишламоқда.

Олим аканинг номи ўчмайди. Ўзбек халқи атоқли олим, мураббий, жангчи, коммунист Шарафутдиновни ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Жуманиёз ШАРИПОВ,
филология фанлари кандидати.

САЁҲАТЧИ КЛУБЛАР

Охунбобоев районининг қишлоқ коммунистлари қишлоқ меҳнаткаш хотин-қизлари ўртасида идеология ишининг янги формасини қўллана бошладилар. Улар район маркази Ёзёвонда хотин-қизларнинг кўчма клубини ташкил этдилар. Бу клуб одатдаги маданий-оқартув муассасасига сира ўхшамайди. Клубнинг доимий биноси ҳам, маош олиб турадиган ходимлари ҳам йўқ. Клуб ўз ишини жамоатчилик асосларида олиб бормоқда. Етти активдан иборат сайлаб қўйилган кенгаш клубнинг ишларига раҳбарлик қилмоқда.

— Биз,— деди клубнинг раҳбари Каромат Раҳмонқулова,— кейинги вақтларда Киров номли, «Москва», Карл Маркс номли ва бошқа колхозларнинг кўпгина пахтачилик бригадаларида бўлдик. Хотин-қизлар клубининг активлари — «Билим» жамиятининг аъзолари, врачлар ва ўқитувчилар хотин-қизларнинг коммунистик қурилишдаги иштироки ҳақида, оила ва никоҳ тўғрисида, болалар касалликларининг олдини олиш тўғрисида лекциялар ўқидилар.

Кўчма клубнинг ҳаваскор артистлари жойларда концерт қўйиб бермоқдалар. Концерт вақтида китоблар сотилади, «жанговар варақалар» чиқарилади ва консультациялар берилади.

Ҳозирги вақтда Фарғона областида хотин-қизларнинг тўртта кўчма клуби ишлаб турибди.

(ЎзТАГ).

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

ОҚИЛ БЎЛСАНГ...

Оқил бўлсанг, дўстим, ҳеч
қачон
Сохталикдан излама ором.
Ҳисларингга кийдирма ниқоб,
Юрагингни очиқ тут мудом.

Ичга солма дардингни бутнул,
Дил уйига кир, ҳасрат йиғма.
Кулар бўлсанг юрагингдан кул,
Йиғласанг ҳам юракдан йиғла.

Эркин САМАНДАРОВ.

□ □

ТОҒ САЙРИДА

Тоғлар! Тоғлар! Сервиқор
тоғлар!
Мунча кўркам, мунча буюксиз.
Сайр этгани чиққаним чоғлар
Мунча дилга яқин, суюксиз.
Шўх булоқлар чалиб қўнғироқ,
Мадҳингизни куйлаб оқади.
Қалбим торин чертади янгроқ,
«Куйла» дея оташ ёқади.
«Қув» дегандек оҳулар чопқир
Дикир-дикир қочар йироққа,
Шабботалар эсади ғир-ғир,
Гуллар ҳидин уриб димоққа.
Чашмалардан кўпладим қониб,
Чўққиларга ҳавас-ла боқдим.
Хассос қалбим илҳом-ла ёниб,
Наъматакдан кўксимга тақдим.
Сўнгра чиқдим қояга якка,
Водийларни қилдим томоша.
Қўшиқ чалинарди қулоққа
Гулбоғлардан қир, адр оша.
Шунча гўзал экансан, ўлкам,
Қалбга кўчди кўксинг зарҳали.
Севдим сени, айниқса
кўркам —
Тоғ сайрига чиққан маҳали.

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА.

□ □

ҚОЯ ВА ҚАТРА

Улкан қоя бағрини ёриб,
Томчилайди гоҳ-гоҳ қатра сув.
Термуламан кўзларим ёниб:
Тоғ меҳрими, ё кўз ёши бу!?

Шу қатрадан пастда олиб наф,
Кўк майсалар тўшабди гилам,
Митти шохлар кўксида садаф—
Гуллар, безак олмиш бир олам...

О, нур сочли ҳар томчи, қатра,
Қалбимга шеър бўлиб
қуйилдинг.
Қаршимдаги эй, буюк қоя,
Хассос шоир каби туюлдинг.

М. ҲАЙДАРОВ.

ҲАЁТ

Ҳаёт қайнаб ётар
Далада.
Поезд чопар
Аллақайларда.

Қайлардадир
Тайга ёқларда —
Қиш кўрпасин ётар ёпиниб.
Қайлардадир
Баланд тоғлардан
Шалолалар тушар отилиб.

Қайдадир — ёз,
Қайдадир — кўклам.
Ҳаёт — мангу,
Тинчимас бирдам.

Анвар ЮСУПОВ.

□ □

МЕҲНАТ

Ҳовучимдаги олтин буғдойга
Узоқ тикилиб қараб турамай.
Шилдирашлари ўхшайди сойга,
Унда она ер юзин кўраман.

Ундан сезаман комбайнчи қиз,
Механизатор қалбининг тафтин.
Унда кўраман асрдийда юз,
Оқ соқол, оқ соч деҳқоннинг
кафтин.

Унга тушибди меҳнаткаш инсон
Пешонасидаги ажин бир чизиқ.
Иссиқ чиллада тер тўкиб,
деҳқон,
Тортган жўякдан гўё бир узиқ.

Гўё у чизиқ юрагимдаги
Жилғадай шошган қизил қон
йўли.
Кучдир у инсон билагидаги,
Уни яратган инсоннинг қўли.

Қуёш ва баҳор ҳаётбахш нурин
Тўкаркан ерга — тупроққа қат-
қат.
Мени ақлли,
буғдойни ширин
Қилиб яратди муқаддас меҳнат.

Султон ҚОЛБЕК.

□ □

РУБОИЙЛАР

Муштумдек бўлса ҳам одам
юраги,
Ер юзига сиғмас орзу-тилаги.
Ақл-заковатин қудрати билан
Тоғни талқон қилар толмас
билаги.

* * *

Арқонга бир қил ҳам бўлғуси
мадад,
Бу демак — яшамоқ керак
ҳамжиҳат.
Бир эмас, миллионлаб ғиштин
терилгач,
Сарбаланд бинолар кўтаради
қад.

* * *

Қалбида ётса ҳам чексиз
ташвиш —
Бир умр ноумид яшамас киши.
Мард ҳаёт ғовидан мардона
ўтар,
Тақдирга тан бериш —
номарднинг иши.

* * *

Даркор эмас энди сийқа
совчилик,
Қиз излаб, уйма-уй қилмоқ
овчилик.
Икки ёш ўз майли билан
қовушса,
Ўртага тушмагай ҳеч
совуқчилик.

Ғайрат МАҲМУДОВ.

Суратда: Олмалиқ шаҳрининг Ленин проспектида.

Н. Глауберзон фотоси.

Бугун Монголия Халқ Республикасида катта тантана. Монгол халқи бугун революция ғалаба қозонган куннинг 44 йиллигини байрам қилади. Монголия халқ революцион партияси раҳбарлигида меҳнаткаш аратлар 1921 йил 11 июлда ҳокимиятни ўз қўлларига олдилар. Шундан буён ҳар йили 11 июль миллий байрам сифатида нишонланади.

Урушдан сўнгги йилларда, айниқса, Монголияда социалистик қурилиш кенг авж олдириб юборилди. Икки беш йиллик планларнинг (1948—1957 йиллар) ва уч йиллик (1958—1960 йиллар) планнинг муваффақиятли бажарилиши туфайли халқ хўжалиги фақат чорвачиликдан иборат бўлган Монголия Халқ Республикаси қолоқ мамлакатдан аграр-индустриал мамлакатга айланди, бутун экономикада социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари ғалаба қозонди.

Монгол халқи ҳозирги замон саноати, транспорт ва алоқани вужудга келтирди, республика картасида янги шаҳарлар ва посёлкалар пайдо бўлди, фан ва маданият борган сари равнақ топмоқда.

Илгари саноат корхонаси деярли бўлмаган бу мамлакатда ҳозир халқ хўжалиги маҳсулотларининг 40 процентини саноат маҳсулоти ташкил этмоқда. Сўнгги ўн йил ичида ишчи ва хизматчилар сони икки баравар кўпайди.

Ҳозир Монгол халқи учинчи беш йиллик планни (1961—1965 йиллар) муваффақиятли якунламоқда. Жаҳон майдонида МХРнинг обрўси беқиёс даражада ўсди. Социалистик ҳамдўстлик аъзоси бўлган Монголия социалистик мамлакатлар дўстлиги ва бирлигини мустаҳкамлашга ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Суратда: мамлакат пойтахти Улан-Батор. Шаҳар маркази.

ТАСС фотохроникаси.

Турли мамлакатларда

ИШИНГИЗДА КАТТА ЮТУҚЛАР ТИЛАЙМИЗ

ТИНЧЛИК, МИЛЛИЙ МУСТАҚИЛЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН КУРАШГА БАҒИШЛАНГАН ЖАҲОН КОНГРЕССИГА ВЦСПСНИНГ ТАБРИКНОМАСИ

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланиш учун курашга бағишланган жаҳон конгресси қатнашчиларига Совет Иттифоқининг 70 миллион ишчи ва хизматчиси номидан табрикнома юборди.

Сизларнинг конгрессингиз, дейилади телеграммада, халқаро вазиятда кескинлик кучайиб кетган бир шароитда тўпланди. Жаҳон жандарми ролида майдонга чиққан Америка Қўшма Штатлари Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг миллий озодлик ҳаракатини бостиришга ўз қуролли кучларини ташлабгина қолмай, шу билан бирга тинч, суверен давлат бўлган Вьетнам Демократик Республикасига қарши мисли кўрилмаган агрессия ҳам қилди. Америка интервенциячиларининг Доминикана Республикасидаги бебошликлари давом этмоқда. Кубага қарши қилинаётган иғвогарликларга чек қўйилмаяпти. Империалистик мустамлакачилар Африка, Осиё, Латин Америкасида миллий озодлик ҳаракатини қонга ғарқ қилишга, ривожланаётган мамлакатлардаги халқларнинг ўзлари курашда қўлга киритган озодлик ва мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидан боришларига халақит беришга уринмоқдалар. НАТО агрессив блокида зўр бериб ҳарбий тайёргарликлар кўрилмоқда.

Империалистлар тўла миллий мустақилликка эришиш учун курашда халқларнинг иродасини сусайтириб қўйишга, жаҳонни мустамлакачилар жазосиз равишда бебошлик ва зўравонлик қилаверадиган даврларга улоқтириб ташлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Шу сабабдан, тинчлик тақдирини ва халқлар озодлигини азиз билган, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши кескин курашаётган кишиларнинг ҳаммаси халқларнинг энг ашаддий душмани Америка империализми бошлиқ жаҳон реакциясининг жиноятқорона режаларини амалга оширишга йўл қўймаслик учун ҳозир ўзларининг куч-ғайратларини бирлаштирмоқдалар.

Ишчилар синфи, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари ва уларнинг касаба союзлари тинчлик учун ва миллий озодлик учун олиб борилаётган курашда актив қатнашмоқдалар. Совет касаба союзлари тинчлик ишини мустаҳкамлашга, халқларнинг миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга каттагина куч-ғайрат сарфламоқдалар. Совет касаба союзлари СССР меҳнаткашларининг хоҳиш-иродасини ифодалаб, жаҳон термоядро урушининг олдини олиш учун, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини амалга ошириш учун қатъият билан курашмоқдалар.

Совет касаба союзлари империализмга қарши, ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган Вьетнам халқига ва бошқа халқларга бундан буён ҳам ҳар тарафлама ёрдам ва мадад кўрсатаверадилар.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари ишонч билдириб айтадиларки, Хельсинкидаги жаҳон конгресси урушнинг олдини олиш учун, империалистларнинг агрессив планларини барбод қилиш учун курашаётган барча кучларни янада яхшироқ жипслаштиришга хизмат қилади, ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган барча халқларга чинакам мадад кўрсатади.

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети тинчлик курашчилари конгрессининг қатнашчиларига ишда катта-катта муваффақиятлар тилади. (ТАСС).

КИНОФЕСТИВАЛЬ ОРБИТАСИДА

КИНО ЮЛДУЗЛАРИ ЖУРНАЛИСТЛАР ОРАСИДА

Бугунги матбуот конференцияси журналистларга бир неча кутилмаган янгилик келтирдики, бундай янгиликларнинг ҳар қандай ҳисоботга зийнат бўлиши шубҳасиздир. Маълум бўлишича, Болгарларнинг конкурсда кўрсатган «Никоҳга руҳсат» фильмида бош ролни ўйнаган 20 ёшли Надежда Ранжева — София университетидаги филология институтининг биринчи курс студенти экан. Профессионал актриса бўлиб қолишига Надеждaнинг ишончи унчалик комил эмас. Шундай бўлса ҳам, у Софияга қайтиб бориши биланоқ янги ролда суратга туша бошлайди. Аммо, унинг филологияга бўлган ҳаваси ўз кучида қолди: Надежда ўз ўртоқлари — Москва Давлат университетининг студентлари ҳузурида бўлишга улгурди.

Делегация бошлиғи Христо Сантов ҳозирги болгар киноси ҳақида гапириб, ёш кучлар кўплаб келаётганини ҳамда кинематографчиларнинг аксарияти замонавий темага ихлосманд эканлигини алоҳида уқтириб гапирди.

Шундан сўнг атоқли венгер режиссёри, «Йигирма соат» фильмининг постановкачиси Золтан Фабри журналистларнинг эътиборини эгаллаб олди. У ўзининг венгер кино санъати тўғрисидаги ахборотида Бела Балаш номли экспериментал студия тўғрисида айниқса кўп гапирди. Унинг сўзига қараганда, бу студияда ёш режиссёрларга ижодкорлик соҳасида тўла эркинлик бериб қўйилган.

Бироқ, Фабрининг ўз ижоди ва унинг сўнгги фильми Венгрия режиссёрларининг кекса авлоди руҳан жуда навқирон эканлигидан ва улар ижодий кучга тўлиб-тошганлигидан далолат бериб турибди. Мамлакатда «Фабри — фильм» деган иборанинг мавжудлиги бежиз эмас!

Жаҳонга машҳур бўлган устод даврнинг энг етилган масалаларига ҳозиржавоб бўлиш санъаткорнинг энг олий бурчидир, деб ҳисоблайди.

— Фабри ролга таклиф қилган ҳар бир актёр ўзини бахтиёр сезади, — деди картинадаги роллардан бирини ижро қилган машҳур венгер артисти Тери Хорват. Журналистлар экранда 120 та роль ўйнаган театр ва кино актёри Антал Пагерни гулдурос қарсаклар билан кутиб олишди. Янги театр мавсумида у, Генрих Ибсеннинг пьесасида қатнашмоқчи. Пагер кинода янги ролни ўйнашга ҳам таклиф қилинган.

Москва, 9 июль.

(ТАСС мухбирлари).

ВЬЕТНАМДА ЯНГИ ЖИНОЯТ

ХАНОЙ. (ТАСС). «7 июндан 20 июнгача Америка агрессорлари ва уларнинг Сайгондаги қўғирчоқлари Ча-Винь вилоятининг аҳоли яшайдиган кўп пунктлари устига заҳарли химикатлар сепдилар. Шунинг натижасида 30 мингдан ортиқ киши заҳарланди ва уларнинг кўпи ҳалок бўлди. Бир неча юз гектар майдондаги ҳосил нобуд қилинди»,— дейилади Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлиги алоқа миссиясининг Вьетнамда кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссиясига юборган ва Виа агентлиги хабар қилган мактубида.

Алоқа миссияси шу муносабат билан халқаро комиссиянинг диққатини 1961 йилдан 1964 йилгача Жанубий Вьетнам вилоятлари устига 200 дан ортиқ марта заҳарли химикатлар сепилганлиги рўйхатга олинганлигига, бунинг натижасида 20 минг киши заҳарланганлигига, шунингдек минглаб бош чорва моллар ва 300 минг гектардан ортиқ майдондаги ҳосил нобуд бўлганлигига жалб этмоқда.

«Бу гал, дейилади баёнотда, икки ҳафта ичидагина мазкур районнинг олти қишлоғида қурбонлар сони 1961 йилдан 1964 йилгача бўлган даврдаги қурбонларнинг умумий сонидан ошиб кетди. Бу эса Америка агрессорларининг Жанубий Вьетнам халқига қарши янги жуда катта жиноятидир».

Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлиги алоқа миссиясининг кўрсатишича, Америка империалистлари ва уларнинг Сайгондаги қўғирчоқларининг бу ҳаракати 1954 йилда Вьетнам ҳақида тузилган Женева битимларини жиддий суратда бузиш бўлибгина қолмай, балки уруш вақтида заҳарли химикатлар, заҳарловчи газлар ва шунга ўхшаш бошқа моддалар қўллашни тақиқловчи 1925 йил 17 июнда қабул қилинган Женева протоколини ҳам қўпол бузишдир.

Алоқа миссияси, Қўшма Штатлар ҳукумати Жанубий Вьетнамда ана шундай урушни дарҳол тўхтатсин, у ердаги ўз аскарларини ва шерикларининг аскарларини олиб чиқиб кетсин ҳамда Вьетнам ҳақидаги 1954 йилги Женева битимларига риоя қилсин, деб қатъий талаб қилмоқда.

УРУШДАН БОШ ТОРТГАНЛИГИ УЧУН ҲАРБИЙ ТРИБУНАЛ СУД ҚИЛДИ

ТОКИО, 9 июль. (ТАСС). Америка армиясининг капитани С. Вольфсон Жанубий Вьетнамга боришдан бош тортганлиги учун унинг иши Куваэ (Окинава) базасидаги ҳарбий трибуналга берилди. У «ҳарбий бурчни бажаришдан бош тортиш»да айбланади.

«Иомиури» газетасининг хабар беришича, бундан илгари лейтенант Стэйнк Жанубий Вьетнамга боришдан бош тортганлиги учун яқинда суд қилинган эди.

Жаллодлар тобора кўп талафот кўрмоқда

ПАРИЖ, 9 июль. (ТАСС). Партизанлар кеча Сайгондан 60 километр ғарби-шимолдаги Ксом Дуа постига ҳужум қилган пайтда ва шу пост яқинида қурилган пистирмада Жанубий Вьетнам қўғирчоқ армиясининг бир юз эллик солдати ўлдирилди, ярадор қилинди ва бедарак йўқолди, Американинг 4 «маслаҳатчиси» ҳам бедарак йўқолди. Бу «маслаҳатчилар»дан уч киши ўлдирилган, деб ҳисоблайдилар. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Контум вилоятидаги Дак-То яқинида бўлган жанглар вақтида Сайгон қўшинлари анча катта талафот кўрганлар. 150 кишидан иборат бутун гарнизон қириб ташланган.

ЧЕМПИОН БОБО

Леонид АГАКОВ,

(Чувашистон)

ҲАЖВИЯ

Сиз албатта мени танимасангиз керак? Шундай. «Верний путь» колхозининг асаларичисиман. Сиздай ёзувчи билан танишганимдан беҳад мамнунман. Ёзувчиларнинг асаларичи билан қоровулларни жуда ёқдириши тўғрисида газеталарда ёзилган турли хабарларни ўқиганман. Ўзимнинг қандай қилиб чемпион бўлганлигимни гапириб берайми? Фақат ажабланмасангиз бўлгани. Мана, чемпион — стайер бўлганимга олти йил тўлди. Ўшандан бери «Физкультура ва спорт» журналига ёзилганман, олиб турибман. У вақтда ёш эдим, энди уч кам олтмишга кирган эдим. Ҳозир ёшим олтмиш учда.

Шу ёшга киргунимча спорт билан бунчалик шуғулланган эмасман. Тўғри, ёшлигимда рекорд ҳам қўйганман. Қишлоқ чеккасидан шамол тегирмонгача пойга қилиб, югурар эдик. Худди орқасига паррак ўрнатилган одамга ўхшаб, шамолдек елардик. Баъзан эса, попнинг боғидан қўйнимизни олмага тўлдириб олиб, чунон ҳам қуён бўлардикки, қўяверасиз, товонининг оғриганига ҳам аҳамият берилмас эди. Сигир-бузоқ боқиб юриб ҳам яхшигина машқ қилардик, роса югуриб-елар эдик-ку, аммо лекин сира-сира ҳурматимиз ошмасди.

Очиғини айтсам ёшлигимда икки пулли тошларни эрмакка ўйнардим. Волгада ишлаб юрган кезларимда саккиз пуд ун солинган қопни баржага бемалол орқалаб чиқардим...

Нима учун чемпион бўлиб қолганимга энди тушунган бўлсангиз керак? Тушунмадингизми? Бўлмаса буёғини эшитинг.

Бу воқеа бундан олти йил илгари бўлган эди. Мени Чебоксарига колхоз асаларичиларининг республика кенгашига юборишди. Юборишгандан кейин бориш керак. Бундан ташқари министрлик таклиф қилган. Бошқаларнинг қандай муваффақиятларга эришаётганини тинглаш ва ўзинг эришган ютуқларинг тўғрисида сўзлаб бериш қандай яхши.

Келиб кампиримга:

— Менга гўштли пирог пишир, сандиқдан кашта гулли қўйлагим билан шевиот костюмимни олиб қўй, уйланмани кетяпман.— дедим.

Кампирим бўлса кулиб:

— Сен қари чолнинг мендан бошқа кимга ҳам нерагинг бор, — деди.

— Соқол-мўйловим оқарганига қарама, — дедим мен, — бунинг унчалик аҳамияти йўқ. Сен менинг касбимга қарасанг-чи, асаларичилик маъносида гапиряпман, мен бу соҳада академик бўлиб қолдим, биласанми, ҳозир ойимқизлар ҳам академикларга жон-жон деб турмушга чиқишяпти.

Хуллас, министрликка келиб, ҳужжатларимни кўрсатдим. Гувоҳнома беришиб, мени ҳам бошқа асаларичилар билан бирга катта залга олиб боришди. Ўриндиқларни ушлаб кўрсам бирам юмшоқки, қани энди бир умр мана шунақанги юмшоқ курсиларда ўтириб ишласанг дея ўйлайман!

Биринчи, кейин иккинчи кишининг докладини тингладим. Қарасам колхоз асаларичилари бирин-кетин сўзга чиқишга бошлади. Улар тўплаган тажрибалари ҳақида, колхоз правлениесининг берган ёрдами тўғрисида ҳикоя қилишарди.

Кейин ўтириб ўйладим: «Чиқиб мен ҳам ўзимнинг тажрибаларим тўғрисида гапириб берсаммикан? Ахир колхозимизда ҳар ҳолда икки юз эллик кува асалари борку».

Сўзга чиқмоқчи бўлиб хат ёздимда, президиумга узаттирдим. Раислик қилувчи ярим соатдан кейин:

— Сўз агроком Овсовга берилади, тайёрлансин «Верний путь» колхозидан ўртоқ Одноухов, — деб эълон қилди.

Ўз фамилиямни эшитдим-у, ноқулайликдан оловнинг ичига киргандай бўлдим, терлаб-пишиб кетдим. Ўтирибманку, миямда нутқим текстини тузяпман. Энди ўрнимдан тураётган ҳам эдим, уч соатга танаффус эълон қилишиб юборишди.

— Танаффусдан сўнг биринчи сўз ўртоқ Одноуховга берилади, — деб эслатиб қўйди раис.

«Бўпти, сўзласам ўшанда сўзларман, танаффусдан кейин одамлар янаям диққат билан тинглашади» — дейман ўзимга-ўзим.

Боплаб овқатланиб олдим-у, лекин миямни айнитмасин деб ичмадим. Кейин Волга бўйига сайр қилиб бормоқчи бўлдим. Қирғоққа етиб бордим, қарасам дарёнинг нариги томонида лиқ-лиқ одам. Эсласам бугун дам олиш куни. Улар чўмилишиб, қайиқда сайр қилиб юришибди. Туриб-туриб менинг ҳам чўмилгим келиб кетди, бизнинг қишлоқда бунақанги дарё қаёқда дейсиз, борку, лекин тиззангдан келадиган ариқ суви.

Шаҳарда калта труси кийиб чўмилиш керэклиги бирдан эсимга келиб қолди-ю, иштон билан чўмилармидим... Ҳар ҳолда уят бўлар, кейин вақти эмас, иштон эса модадан қолиб кетган. Труси сотиб олмоқчи бўлдим.

Киоскага келсам сотувчи:

— Олаверинг... Бу — труси резинали тапочкадан иборат бир комплект. Ҳаммасини оласиз. Бўлмаса ёлғиз ўзини сотмайман, — деди.

Кампирим бу кичкинагина трусини сотиб олганим учун роса таъзиримни беради, кел шанғиллаганига яраша резина тапочкасини ҳам олиб қўя қолай дедим-да, комплектини сотиб олдим. Қайиқ тўхтайдиган ерга келдим. Волганинг нариги қирғоғидан кўнглимга ёққан жой топиб ечиндим, кийимларимни қолдирдим-да, сувга тушдим. Мен сизга айтсам сувда гўё асаларилларим кувалари орасида юргандайман. Сузиш-у шўнғишда, ҳалиги елимбалиғингдан қолишмайман.

Шўнғиб сув тагида бир минутча турдим. Иккинчи марта шўнғидим. Мени худди цирк артистига ўхшатишиб қарашгани ва ҳар томондан қуршаб олишганини сездим. Уларнинг кўпчилиги аёллар эди. Улардан биттаси ҳатто соқолимни ростдан ҳам ўзиникими деб ушлаб ҳам кўрди.

Шунчалар эътибор қилишаётгани албатта менга ёқарди. Мен бўлсам кетма-кет шўнғирдим. Ҳамма мени мақтаб чапак чалишди. «Яхшиямки, бу ерда кампирим йўқ, — дейман ўзимча, — бўлганда бормиди, роса адабимни бериб қўярди...» Кейин сувдан чиқдим-да, соқолимнинг сувини сиқиб ташладим. Бундай қарасам мендан сал нарида турли рангли труси билан майка кийган элликка яқин ёшлар саф тортиб туришибди. Шу пайт ўқ узилди-ю, уларнинг ҳаммаси югуриб қолишди. «Ажабо, улар нимага югуриб қолди экан?» — деб ўйлайман. Югурса югурар, ҳар бир кишининг ўзига яраша хоҳиши бор-да.

Кийим-бошимни ечиб қолдирган устун ёнига келсам, ишонасизми кийим-кечагим йўқ. Ҳеч нарса қолмабди. Инжилларда зикр қилинадиган Одамотага ўхшаб ялангоч турибман. Лекин Одамота гиряланғоч, менинг ҳар ҳолда трусим бор-у. Мана мендайин кекса шайтоннинг чўмилиб қилган ишини кўрсангиз-чи. «Энди нима қилдим, шу ҳолимча йиғилишга бора олмайман-ку? Тезислар ва асаларичилик соҳасида тўплаган бутун ҳужжатларим костюмимнинг чўнтагида эди. Ана аёлларнинг диққат-эътибори нималарга йўлиқтириши мумкин экан. Мени куппа-кундузи тўнаб қўйишди, дея ўйлайман. Мабодо буни кампирим билиб қолса борми, роса томоша кўрсатадики, колхозимиз бадиий ҳаваскорлари кўрсатадиган спектакль бунинг олдида чўт бўлмай қолади.

Бундай қарасам шу ерда бир бола юрибди.

— Кийим-кечакларимни ким олганини кўрмадингми? — деб сўрадим.

— Кўрдим, — деди ҳалиги бола. Бир киши йиғиштириб, қўлтиқлаб олди-да, ану ёққа қараб югуриб кетди, — деди. Ҳалиги турли рангда кийинган ёшлар чопиб кетган томонни кўрсатиб. Шу томонга югуриб қолдим-ку. Шунчалар тез югуряпман. Йўлнинг икки чеккаси одамлар билан лиқ тўла, улар менга:

— Бобо, бўш келма! Қадамингни тезлат! — дея қичқиришарди.

Ўша ўғрига тезроқ етиб олишга шошилардим. Ундан ташқари мажлис бошланадиган вақт бўлиб қолди.

Қадамимни тезлатиб, елкасига номер ёзилганлардан бирига етиб олдим.

— Кийимларимни олган одамни кўрмадингми? — деб қичқирдим унга.

У гапириш ўрнига олға ишора қилди. Одамларни айтмайсизми қўллари билан ишора қилиб, олға югур дейишарди. Улар:

— Бўш келма, бобо! — деб қичқиришгани қичқирган.

— Ҳаракат қил!

Номер ёзилганлардан яна бирига, учинчи, бешинчисини қувиб етдим, лекин уларда ҳам кийимларим йўқ эди. Ҳамон олға югуряпман. Зўр келгандан кейин югуришга тўғри келар экан. Чунки қўлимда сариқ чақам ҳам йўқ. Ундан ташқари эгнимда труси ва оёғимда резина тапочка кийиб шаҳар ичидан югуриб ўтаётганимда бу одам жиннихонадан қочганга ўхшайди дейишмасмикан деб ўйлайман. Кучимни сира аямасдан югуряпман. Чопганимдан тинимсиз ишлаган мотор сингари қизиб кетганим учун ўнгу сўлимдагиларга назар ҳам ташламайман, ундан ташқари қулоғимга ҳеч нарса кирмайди.

Шундай қилиб, номер таққанларнинг ҳаммасини қувиб ўтиб, бундай қарасам олдимда ҳеч ким кўринмайди. Нима бўлди энди, орқага қайтсаммикан? деб ўйлаб қолдим. Шу пайт қўлида байроқча ушлаган киши ёнимга келиб, мени эмас, гўё унинг кийим-бошларини ўғирлаб кетишгандай, аччиқланиб:

— Тезроқ финишга югурсангчи! Бу ёққа! — деди-да менинг қўлимдан ушлаб, худди баржани судрагандай олға судраб қолди.

Менга бўлса барибир. Финишга бўлса, финишга-да. Кейин «қишлоқ чеккасидан шамол тегирмонигача югурганимиздай» товонимга тош ботганига ҳам қарамасдан чунон югуриб қолдимку. Тўппа-тўғри ола-була лентадар орасига кириб қолибман. Шу ерда турган бир кўзойнакли киши бўлса мени қучоқлаб юрибди.

— Менинг костюмларим билан ботинкам қани? Кийимларимни бер, итвачча, нега мени қучоқлайсан! — дея бақирдим унга.

Шу пайт номер таққанлардан ўнтачаси ёнимизга етиб келди. Мен бўлсам уларга:

— Граждандар! Нимаси бу? Мен ўз буюмларим учун югурдим-ку. Ҳеч қанақанги тартибни бузганим йўқ. Ленталарнинг ўзи менга илашиб, юлиниб кетди. Шимимни қайтариб беринглар, чўнтагида пулларим бор эди... Юлинган лента ларнинг ҳақини тўлашим мумкин.

Гапларимга сира аҳамият қилишмасдан, бажир-бужир қилишиб:

— Қойил бобо! Ҳунарингни кўрсатдинг! Мана буни яхши машқ қилган деса бўлади! — дея вайсашарди.

— Қайси команда учун югурдинг? «Спартак» учунми? «Буревестник» учунми? «Динамо» учунми?

— Намунча бошимни қотиришасан?—деб ўшқираман уларга. Мен ўз кийимларим учун югурдим. Қанақангидир бир динамо учун югурадиган тентаклардан эмасман.

— Қанақанги кийимлар? — деб сўрашди.

Мен уларга ётиги билан:

— Қанақа бўлар эди, кўк шевиотдан тикилган камзул, шими билан, жигарранг чарм туфлига ўхшаган оддий кийим-да. Кашта тикилган шойи қўйлак, колхоздан берилган 40 сўм пулни ҳисобга олмаганда чўнтак соат, блокнотга ёзилган тезисларим бор эди.

— Ўзи сиз ким бўласиз? — деб сўради ҳалиги кўзойнакли киши. Хўш, қайси жамиятдан бўласиз?

— Қайси жамиятдан деганинг нимаси? Совет жамиятидан-да. Ўзим колхозчиман. «Верний путь» колхозининг асаларичисиман. Кийим-бошларимни ўғирлашиб кетишибди. Сизлар бўлсангизлар бу ерда бемаъни саволлар билан бошимни қотиряпсизлар. Асаларичиларнинг республика кенгашига бориб, шу зайлда ўз тажрибаларимни сўзлаб беролмайман-ку, ахир.

Шу пайт бир граждани машинада келиб қолди. У менинг елкамга қоқиб:

— Аччиғланманг, бобо, — деди. Сиз бугун кроссда, яъни физкультура пойтахтида қатнашдингиз, биринчи ўринни эгалладингиз, бошқача қилиб айтганда шаҳар чемпиони бўлдингиз. Чин юракдан табриклайман. Чемпионга мукофот, ёрлиқ билан значок берилиши керак. Сиз уюшмаган физкультурачисиз, бирорта спорт жамияти ҳисобида эмассиз, шунинг учун сизга мукофотни бера олмаймиз, фақат ёрлиқ билан значокнигина топширишимиз мумкин.

— Кўп ташаккурлар билдираман,— дедим. Менга ҳеч нарсанинг кераги йўқ. Яхшиси менга шим-пим топиб берсангизлар. Ёки милицияга етиб олгунимча ўзларингизнинг бирорта эскиларингизни бериб турсангизлар, яхши бўлар эди.

Шу топда яқинимизга мотоцикл келиб тўхтади, ундан бир йигитча тушди-да, менинг кийим-кечакларимни бекаму кўст олиб берди. Ҳатто кийимларим чанг бўлмасин деб устига ёпиб қўйган газетамни ҳам олиб келибди.

— Сизнинг кийим-бошларингизни ҳеч ким ўғирлагани йўқ.—деди у. Кийимларингизни старт устуни ёнига ечган экансиз, старт вақтида халақит қилиб, чуваланиб ётмасин деб авайлаб олиб қўйган эдик. Биз уни милицияга топширмоқчи бўлиб турганимизда болалар сизни кроссда қатнашяпти дейишди. Сизни кутдик, кутдик бўлмади... Сиз бўлсангиз бу ерда ҳаллаллаб қолибсиз.

Сўнгра мени стол ёнига олиб боришди-да, ҳалиги значок билан ёрлиқни беришди, қўлимни қисиб табриклаб қўйишди... Мени деб ҳатто музика ҳам чалишди.

— Раҳмат сизларга, яхшилар, энди сизлардан илтимосим шуки, мени тезда мажлисга элтиб қўйсангизлар, кечикиб қоляпман, — дедим.

Элтиб қўйишди.

Кейин уйимга қайтиб келдим. Кампирим бўлса роса томоша кўрсатмоқчи бўлиб ўтирган экан, значок билан ёрлиқни кўрсатдим. Ҳаммасини унга тушунтирдим. Ақли етди, тушунди. Бир оз кўз ёши ҳам тўкиб олди. Нимага? Қани энди тушунчи, аёлларнинг бу ишига.

Азиз дўстим, мана шундай қилиб, югуриш бўйича чемпион бўлиб қолдим. Бундай ўйлаб қарасам ўшанда бекорга югурмаган эканман. Ҳозир колхозимизда спорт жамияти ташкил этганман. Ўзим раҳбарлик қиляпман. Энди нимасини яширай, югуряпман: тажрибаларимни ёшларга ўргатяпман. Спорт газеталарини бўлса албатта ўқиб турибман. Сиз ҳалиги бор-у, «стайер», «кросс», «старт»га ўхшаган турли сўзлар билан мени ажаблантира олмайсиз.

Мана шунақа.

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

Редактор ўринбосари Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

Радио

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт (балиқчилар учун). 9.30 — Қўшиқ ва рақслар. 10.30 — Балиқчилар куни (рус.). 11.10 — Янги фильмлар. 11.30 — Музикали салом. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.30 — Эстрада концерти (рус.). 15.20 — Адабий эшиттириш. 18.00 — «Ёшлик радиостанцияси». 18.40 — Қозоқ куйлари. 19.10 — Сўнгги ахборот (рус.). 19.25 — Куйлар. 20.00 — «Пахтакор» (Тошкент) — «Локомотив» (Москва) командалари ўртасида футбол. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Эстрада концерти. 23.10 — Концерт.

Телевидение

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — Ю. Шомансур. **Ойдан тушган болалар** (болалар учун). 12.55 — **Бумтар цирки.**

Рус тилида: 13.30 — **Ҳамма нарсани билгим келади** (киножурнал) ва **Кел, Мухтор!** номли бадиий фильм.

17.30 — **Голубой огонёк (Меҳнат резервлари).**

19.00 — **«Пахтакор» (Тошкент)— «Локомотив» (Москва) командалари ўртасида футбол.** танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар.**

20.45 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар.** 21.05 — **Бугун Балиқчилар куни.** 21.20 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи** (ота-оналар учун). 22.05 — **Далада ишловчилар учун** (эшиттириш ва концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) **Андижон область Охунбобоев номли муздрамкомедия театри гастроллари** — 11/VII да **Кимга тўй, кимга аза,** 12/VII да **Бой ила хизматчи.** Кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/VII да кундуз **Этик кийган Мушук,** кечқурун премьера **Мирандолина.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Юринглар, айёрлар! (кундуз ва кечқурун). **Улуғ Ватан уруши** (кеч соат 9 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Авария — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «ДРУЖБА» (1-залда), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Байжу Баара — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Ўрмондан ўтган йўл — «ДРУЖБА» (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Максим Перепелица (эрталаб соат 10 да). **Жоао Корраль сири** (кундуз соат 2 ва кеч 9-45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Жосус билан учрашув — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Антарктида қонуни — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва кеч 10 да).

Париж сирлари — «СПУТНИК» (кундуз соат 1, кеч 6 ва 9 да).

Даҳшатли тунлар — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 10-20 минутда).

Ўжар болалар — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

Компаньерос — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Миклухо-Маклай — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Малахов қўрғони — «ВОСТОК» (кичик залда эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 да бошланади)

Жосус билан учрашув — «ФЕСТИВАЛЬ», «ОҚТЕПА».

Эрлар гурунги — КАФАНОВ номли, «ПАХТАКОР».

Байжу Бавра — «ХИВА», НАВОИЙ номли.

Ҳаммаси сиз учун — «САЛЮТ».

Яширин инспектор — «ВАТАН».

Кимсиз, доктор Зорге? — «1 МАЙ».

Синов муддати — «УДАРНИК».

Тарбиясиз қиз (кеч соат 9 да). **Гусар қиссаси** (кеч 10-45 минутда) — ПУШКИН номли.

«ЎЗБЕКИСТОН ФИЗКУЛЬТУРАЧИСИ» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИГА

доимий ишлаш учун малакали

МАШИНИСТКА КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 30-уй, 3-қават, 35-хона.

Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 29-уйда турувчи Сурайё Неъматовна Абдуллаеванинг Қўқон шаҳар, Ленин кўчаси, 6-уйда турувчи Ренат Шерхонович Муҳамедиевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти коллективи институтнинг старший илмий ходими, филология фанлари кандидати Қ. Каримовга онаси

БУНИСО ОДИЛОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543

Р. 02130. № В. 160.